

MAKARIOS SUTIKO SUŠVELNINTI BLOKADĄ

BLOKADOS PALIESTI KIPRO SALOS TURKAI GALES GAUTI MAISTO, KURO

NICOSIA. — Prezidentas Makarios sutiko "sušvelninti" gyvenamųjų miestų ir miestelių blokadą, kad gyventojams būtų galima pristatyti maisto, kuro ir vaistų.

Vitaminų bendrovės kaltinamos apgaule

WASHINGTONAS. — Maisto ir vaistų administracija paskelbė, jog yra išleistas drausmės prieš šešias firmas, pardavinėjusias vitaminus ir kitokius preparatus, kurie menamai esą labai naudingi sveikatai. Visos tos bendrovės yra kaltinamos prigavingomis etiketėmis. Vadinas, klaidinimu žmonių. Pasirodo, jog visas tas firmas kontroliuoja viena ir ta pati grupė žmonių.

Firmos, kurios susilaukė drausmės yra: The Vitafine Corporation; Nutritional Quality Controls, Inc.; Dollar Vitamin Plan, Inc.; Life Nutrition, Inc.; International Oil and Metals Corporation; Dr. Parker Medicine Co. ir du paskiri asmenys — Philip S. Volosov bei Henry D. Cohen.

Senatorius Kenneth Keating kandidatuos

NEW YORKAS. — Sen. Kenneth B. Keating apsisprendė: jis vėl nutarė kandidatuoti senatoriaus postui. Ir apsisprendė kandidatuoti be Goldwaterio sudarytos politinės mašinos pagalbos. Kaip žinia, sen. Keating buvo vienas iš tų, kuris Respublikonų konvencijoje griežčiausiai pasisakė prieš priimtą platformą ir patį Goldwaterį. Kai kiti Goldwaterio kritikai, vienas po kito, po Goldwaterio nominavimo nuolankiai pasizadėjo laikytis vienybės, tai sen. Keating spaudos atstovams pareiškė, jog jis nėra linkęs daryti kompromisų išsivadėti savo principų.

Tačiau buvo manoma, jog po kurio laiko ir Keating savo nusistatymą pakeis ir kartu su kitais "dėl partijos vienybės" pasisuks ir remis Goldwaterį. Pasirodė, kad jis nėra linkęs, "pagal reikalą", savo principus ir nusistatymą keisti. Paskelbęs savo kandidatūrą senatoriaus postui, jis pareiškė, jog nepaisydamas nieko, jis laikysis savo nusistatymo, nesitikėdamas iš Goldwaterio šalininkų jokios pagalbos.

Keatingo pareiškimas sukretė New Yorko respublikonų vadovybę, kuri yra įsipareigojusi remti Goldwaterį. Bronxo respublikonų organizacijos pirmininkas Paul A. Fino pareiškė, jog sen. Keating tokius savo nusistatymus faktiškai išsibraukė iš Respublikonų partijos. Todėl, kaip ištikimas respublikonas, Fino kandidatuosis į senatą.

Maža to, kandidatuoti į senatą nori ir Clare Boothe Luce, kuri yra didelė Goldwaterio gerbėja ir šalininkė. Demokratų tarpe irgi pasireiškė nesklaidumų, kai Robert F. Kennedy pareiškė, jog jis kandidatuos į senatą iš New Yorko valstijos. Kai kurie demokratų šalininkai, kurie irgi nori patekti į senatą, yra nepatenkinti Kennedžio įsibrovimu į New Yorką. Girdi, mes turime savo žmonių tam postui.

Apie tai buvo paskelbta Jungtinėse Tautose.

Nors tai kiek ir sumažino įtampą tarp Kipre gyvenančių turkų ir graikų, tačiau toli gražu jos nepašalinė. Turkai gana skeptiškai jį tą pranešimą žiūri. Jie sako, jog tas sutikimas, pagal reikalą, gali būti visai aiškinaamas.

Ir iš tiesų, vos Kipro prezidentas ir JT vadovybė paskelbė savo susitarimą, kaip Kipro vyriausybė pranešė apie kitą savo nutarimą, kuris ne kiek neprisidės prie pagerinimo santykių tarp Turkijos ir Graikijos.

Atėnuose Kipro užsienio reikalų ministras Spyros Kyprianou pranešė, jog jis vyks į Maskvą tartis dėl Rusijos siūlomąs pagalbos. Jungtinės Amerikos Valstybės ir Anglija įspėjo Sovietų Rusiją nekeisti savo nuostatos ir nedidinti ten pavojingos krizės.

Jungtinėse Tautose, kalbant apie blokadą, ypač buvo pažymėti Ktima, Kokina, Lefka ir Limnites. Tai sritys, kur daugiausia gyvena turkų.

Pasitarime metu Makarios labiausiai stėjo už tai, kad blokadą sušvelnintų joku būdu nepažeisiant "karinio saugumo priemonės".

Susitarime ypač pažymėta, kad apsupto Ktima miesto turkai būtų aprūpinti tinkamu vandeni. Kai vanduo buvo nuo to miesto nutrauktas, tai turkai naudojo šulinį vandenį, kurį JT ekspertai laiko netikslu.

Blokados sušvelninimas buvo paskelbtas po to, kai prezidentas Johnsonas patarė Kipro salos valdovui kooperuoti su Jungtinių Tautų vadovybe ir susilaikyti nuo veiksmų, kurie galėtų pabloginti padėtį.

Prezidento raštą įteikė Amerikos ambasadorius Taylor Belchner.

Tai buvo atsakymas į Makarios atsisaukimą į Ameriką ir kitas valstybes prašant pagalbos. Prezidentas tame atsakyme pažymėjo, jog Jungtinės Amerikos Valstybės darysiančios viską, kas tik galima, ryšium su suteikimu pagalbos, bet tuo pačiu laiku pabrėžė, jog geriausias kelias ginčams išspręsti yra Saugumo Taryba ir Jungtinės Tautos.

Televizijoje nebus politinių debatų

WASHINGTONAS, D. C. — Senatas, 44 balsais prieš 11, pirmą kartą nutarė, kuris neverčia televizijos tinklų duoti visiems kandidatams į prezidentus tokį patį laiką. Respublikonai sako, kad prezidentas Johnsonas pabijojęs sen. Goldwaterio ir nenori leisti į viešus debatus. Demokratai sako, kad gub. Seranton kvietė sen. Goldwaterį į debatus, o kodėl jis atsisakė?

Vienodo televizijos laiko prašė ir kiti partijų kandidatai. Jie negali būti išrinkti, bet jie yra kandidatai ir nori pasinaudoti nemokama televizija, kad galėtų išsigsinti.

RŪTOS LEE SENELIAI BŪVO IŠSIŪSTI Į SIBIRĄ, KUR SENELIS IR MIRĖ

LOS ANGELES. — Liudvisė Kamandulienė, Rūtos Lee-Kilmontytės senelė, kai visi dokumentai buvo sutvarkyti, pareiškė savo didelį džiaugsmą, kad pagaliau ji gali išvažiuoti. "Dėkui Dievui, dėkui Amerikai ir dėkui tau", pasakė ji. Paskutinis "dėkui" buvo skiriamas dukrečiai Rūtai Lee.

Paprastai tokio amžiaus suleikta žmonės nelabai tenori apieiti savo gyvenamą vietą, kur beveik visą amžių praleido. Kodėl tad Kamandulienė apsidžiaugė, kai jai pasitaikė proga išvažiuoti?

Pasirodo, kad jai teko, kaip tūkstančiams ir kitų, patirti komunizmo saldumus.

Ji kartu su savo vyru 1948 m. buvo suimta ir išsiųsta į Sibirą. Jos vyras, per didžiausius šalčius varomas, dėl menko apavo nušalo abi kojas. Kiek pasikankinęs, jis mirė.

Apie Kamandulienės likimą Kilmoniai kurį laiką nieko nežinojo. Tačiau prieš dešimt metų jį patyrė, jog ji išliko gyva ir grįžo atgal į Lietuvą.

Tuoju buvo pradėtos daryti pastangos, kad ji galėtų iš Lietuvos atvykti į Ameriką.

Atvykti į Ameriką, sako Lee, senelė labai norėjo. Tačiau jos atvykimo reikalas ne iš vietos nesijudinęs iki šių metų vasario mėnesio, kai Rūta patelefonavo si į Kremlį. Jai teko kalbėtis su kažkokiu asmeniu, kuris pasisakė esąs Chruščiovo sekretorius.

Po to viskas pasikeitė. Rūta ir jos tėvai kovo mėnesį gavo leidimą aplankyti Lietuvą. Tada ji aplankiusi savo senelę ir pranešusi jai, kad yra proga jai vykti (skristi) į Ameriką.

Senelė pasakiusi, jog ji niekad savo gyvenime neskrudusi lėktuvu, tačiau jokios baimės neturinti. Esą aš būsiu aukštai debesyse, arčiau Dievo, tai viskas turės būti gerai.

Apie savo pirmą atsilankymą Lietuvoje Rūta sako, jog ją ten pasitikė savo didžiausia pagarba, taip sakant, ištiesę jai raudoną kilimą. Mat, ji buvusi pirma lietuvaitė aktorė iš Hollywoodo, kurią jiems teko matyti.

Kova prieš skurdą ir Barry Goldwateris

WASHINGTONAS. — R. Sargent Shriver, kuris yra "kovos prieš skurdą" programos vadas, smarkiai puolė sen. Barry Goldwaterį, padavinįs tą programą "žiauriu monu". Vadinas, savo rūšies apgaule. Pats kritikai, pareiškė Shriver, yra kalti skleidimu "žiaurios mono". Jie neturi savo programos ir ne nebando nuginčyti, kad yra skurdas.

Tuo pačiu metu Shriver pažymėjo, kad priimtoji programa, kuri skelbia kovą skurdui, ilgai nepasiekė penkiolika milijonų amerikiečių, taip sakant, atsistoti ant savo kojų, pasidaryti nepriklausomais ekonomiškai atžvilgiu.

Pirmą Shriverio kalbėjo administracijos žymiausi ekspertai ekonomijos srityje. Jie nurodė, jog dabartinė Amerikos ekonominė padėtis labai džiuginanti ir pranašavo, jog ateityje bus padaryta didelė pažanga.

Walter W. Heller, kuris eina Ekonomijos pareigų tarybos pirmininko pareigas, pažymėjo, jog ši administracija per paskutinius šimtą metų buvo pirma,

Indija pritaria Rusijos dalyvavimui

NEW DELHI. — Indijos vyriausybė pasisakė už tai, kad Afrikos-Azijos valstybių konferencijoje dalyvautų ir Sovietų Rusija. Konferencija numatoma laikyti kitą pavasarį.

Tas Indijos nusistatymas yra griežtai priešingas komunistinės Kinijos pagedavimui, būtent, kad Rusija nebūtų jį tą konferenciją kviečiama.

Iš Sovietų Rusijos buvo gautas pareiškimas, jog ji turinti teisę tokios konferencijoje dalyvauti, nes jos teritorija esanti ir Azijoje.

Indijos vyriausybė su tuo visiškai sutinka ir išreiškė savo pagedavimą, kad Rusija būtų pakviesta į konferenciją.

Pietiečiai gali apieisti konvenciją

WASHINGTONAS. — Prezidentas Johnsonas esąs įspėtas, jog pietų valstijų delegacijos gali apieisti Demokratų partijos konvenciją, jeigu negrįžtų vadovaujami "maištininkai" iš Misissipi valstijos būsią pripažinti delegatais.

Tokį įspėjimą padaręs Texas valstijos gubernatorius John Connolly, kuris konvencijoje nominuosią Johnsoną prezidento postui.

Kad to neatsitiktų, bandoma daryti kompromisus, tačiau iki šiol dar nesutarta.

Tai kenkia, tai štai vėl nebekenkia

NEW YORKAS. — Dėl rūkymo kenksmingumo ginčai, tur būt, greit pasibaigs. Vieną dieną žymūs autoritetai paskelbia, jog rūkymas labai dažnai yra plaučių vėžio ligos priežastis. Paprastai paduodami ir faktai, jog tikrai taip yra.

Bet štai praėjus kiek laiko ir kiti dideli autoritetai visą tai paneigia, sakydami, jog iki šiol nėra tikrų įrodymų, kad dėl rūkymo išsivystytų vėžys ar kokie kiti negalavimai.

Vėliausį raportą ryšium su rūkymu paskelbė Tabako tyrinėjimo taryba, kuriai vadovauja Dr. Clarence Cook Little, plačiai žinomas mokslininkas ir buvęs Michigan universiteto prezidentas.

Dr. Little sako, jog jo ir jo bendradarbių tyrinėjimas visiškai nepatvirtino teigimo, kad rūkymas dažnai yra plaučių vėžio priežastis. Esą daug kitų faktorių, kurie tą ligą gali pagimdyti, bet juos reikia ištirti.

kurios nevarginą ekonomis atoslūgis ar depresija. Per ketverius metus, apskaičiuojant pinigais, produkcija pakilo 150 milijonų dolerių. Ties jį nepakilo per visus aštuonis Eisenhowerio administracijos metus.

SAIGONO GATVIŲ VAIZDAS. — Dėl partizanų ir pagrindinio komunistų veiklos gyvenimas Pietų Viet Name pasidarė pavojingas. Kasdieninį gyvenimą varžo griežtos taisyklės. Čia matome JAV ambasadorių, gen. Maxwell D. Taylor, einantį į JAV Informacijos įstaigą Saigone, o prie jo — ginkluotą sargybini.

KRASTE BUS TVARKA, GERBIAMI ĮSTATYMAI, — PAREIŠKĖ JOHNSONAS

Negalima atiduoti krašto likimo į gatvių riaušinių ir naktinių užpuolimų rankas

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Johnsonas pareiškė, kad krašte turės būti tvarka ir gerbiami veikiančieji krašto įstatymai. Šio krašto likimas negali būti atiduotas į gatvių riaušinių ir naktinių užpuolimų rankas, — tvirtina prezidentas. — Galima atleisti tiems, kuri nežino, ką daro, bet jokių būdu negalime rasių klausimo perkelti į politinę areną. Kongresui priimti ir prezidento pasirašyti įstatymai aiškiai nustato, kurie kryptimi kraštas turi eiti ir stiprėti. — Nevarbu, kaip batieji, arba kaip juodieji balsuos ateinantį lapkričio mėnesį, — tęsė prezidentas. — Svarbu, kaip mes kartu dirbsime ir sunkenybes nugalėsime ateinančiais šimtu lapkričių.

Pilietinių teisių įstatymui prižiūrėti paskirtas komisijonierius Le Roy Collins. Jis prašo krašto gyventojus kiekviename miestelyje sudaryti komitetus santykiams pagerinti.

Valstybės gynėjas Robert Kennedy pareiškė, kad naujai priimtiems pilietinių teisių įstatymams priešinas tikrai nieko nesuprantieji ir nežinantieji, bet didelė krašto gyventojų dauguma yra pasiryžę įstatymų laikytis.

Kai prieš 10 metų aukščiausias teismas įsakė panaikinti segregaciją mokyklose, tai daugias dvasiškų tylių, o šiandien jau ir jie pataria laikytis veikiančių įstatymų.

Kas išdavė paslaptį?

WASHINGTONAS. — Warren komisijos nariai yra labai pasipiktinę tuo, kad tos komisijos vedami apklausinėjimai, sukisę su prezidento Kennedžio nužudymu, jau pateko į spaudą. Vienas New Yorko laikraštis išspausdino Jack Ruby apklausinėjimą. Ir išspausdino žodis į žodį taip, kaip buvo tas apklausinėjimas užrekorduotas.

Aišku, kad kas nors nusirašė apklausinėjimą ir paskui jį perdavė laikraščiui. Apklusinėjimo raportas oficialiai dar nepaskelbtas, o jau pateko į laikraštį.

Cook County šerifas Ogilvie patarė automobilistams nenaudoti per Dixmoor einančių plentų, nes jaunuoliai vis dar kiudo keleiviams. Šerifas Ogilvie mano, kad teks imtis griežtesnių priemonių mažamečiams suvaldyti. Jis esą didžiausį Dixmoor neramumų kaltininkas.

Nušovė du traukinio vagis

Užpraėitą naktį CTA detektyvas nušovė 2 vagis kurie paėmė pinigų iš 63-čios ir University stoties kasininko. Vietoje nušautas 20 metų John Nelson, o vėliau ligoninėje mirė 19 metų Charles Hayes Jr. Policininkui pasidavė 17 metų James Saunders.

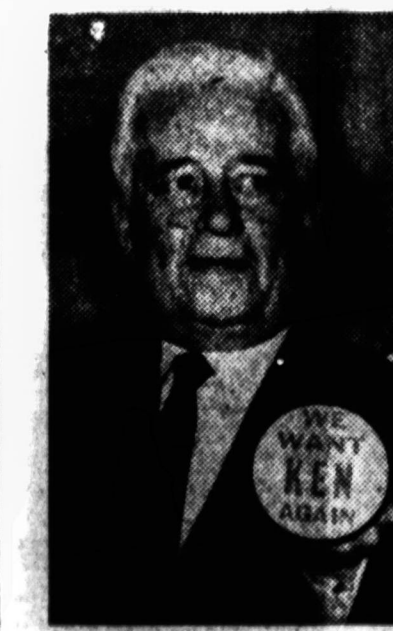
Tuojuo po vidurnakčio, kai stotyje nesimatė keleivių, visi trys atėjo prie kasininko James PPostell, atkišo jam revolverį ir tarė: — Atidaryk duris, nes kitaip mes tau smegenis išstaskysime!

Kai kasininkas atidarė duris, tai visi trys sulindo į vidų ir sukė visus rastus pinigus. Tuo metu kasoj buvo apie \$150. Visi pinigai buvo paimiti.

Tuo tarpu CTA detektyvas Bill Butler buvo vyrų įsėimamojoje ir per plyšę sekė, ką užpuolikai daro. Kai jie rengėsi išeiti, tai detektyvas atkišo revolverį ir įsakė pasiduoti.

Du vagiliai pasileido bėgti, o trečiasis tiek nusigando, kad bėgti negalėjo. Detektyvas paleido kulka į bėgančius. Vienam pataikė į širdį. Jis vietoje buvo užmuštas. Antram pataikė į galvą. Jis mirė Billings ligoninėje. Jų kišenėse rasti pavogti pinigai. Ant žemės gulėjo atlenktas didelis peilis. Pas vieną rasti rugpjūčio 1 d. apvogto žmogaus dokumentai.

CTA yra paskyrusi daugiau detektyvų stotims ir traukiniams saugoti.

Respublikonų sen. Kenneth B. Keating nepriklausomai surašė New Yorko valstijoje kandidatuos į senatą. Oficialiu respublikonų partijos kandidatu bus Claire Booth Luce. Demokratų kandidatu bus Robert F. Kennedy.

Jaudinančios vietovės Pensilvanijoje

Ispūdziai važinėjant po Wyomingo slėnius ir kalnus

(Tęsinys)

Šia proga reikia prisiminti ir kitas didžiulius skerdyklas, kuriose labai buvo išnaudojami darbininkai, turėdami mažus atlyginimus, ilgą darbo valandą ir blogas darbo sąlygas. Tuo susidomino vieno dienraščio redaktorius — Appeal to Reason. Ji pasiskyrė rašytojui Upton Sinclair 500 dolerių patvirtinti darbininkų ateivių gyvenimą ir jo sąlygas skerdyklose. Jis apsigyveno tarp lietuvių Bridgeporte, apie porą mėnesių reikalą tyrinėjo ir išvadas surašė į knygą, kurią pavadinęs "Raistas" (The Jungle), kur įsai aprašo ūkininkų ir Jurgį Rutkų, kuris yra atvykęs, kaip emigrantas, iš Lietuvos. Tą Lietuvos jaunuoli, kuris gavo darbą skerdyklose ir nežmoniškoje darbo sąlygoje prarado sveikatą ir gyvenimą, apsuptyje smulkiai aprašo. Šita knyga vėliau buvo išversta į sveikimą kalbas. Ji padarė didelį įspūdį JAV ir plačiame pasaulyje. Lietuviškai ji buvo išleista du kartus: Lietuvoje ir Amerikoje. Ją išvertė J. O. Sirvydas, pasivadinęs tuo laiku Kratiko slapyvardžiu.

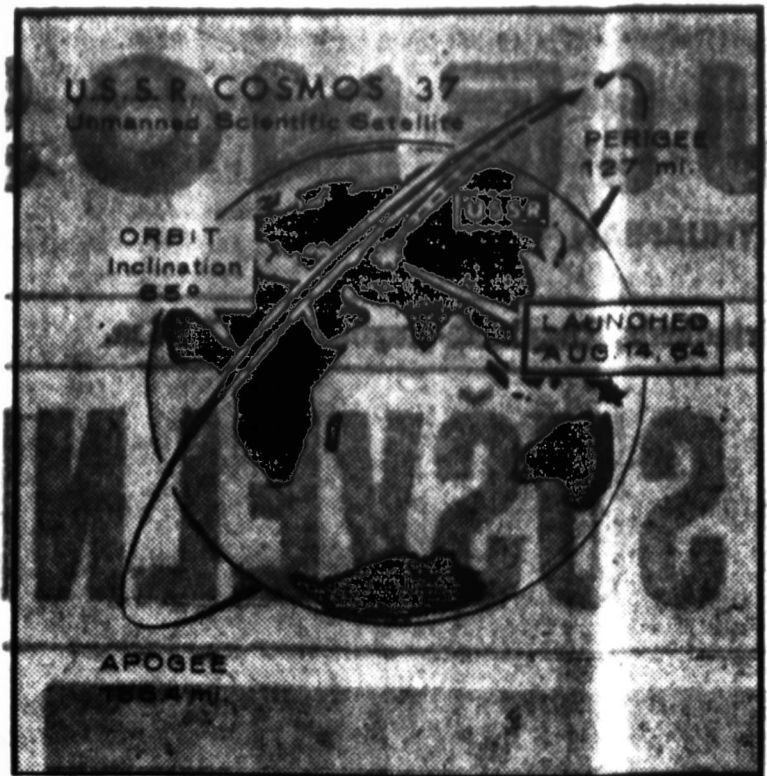
Knyga "Raistas" buvo 300 puslapių. Joje buvo aprašytas lietuvių emigranto gyvenimas. Ji buvo vėliau išversta į 17 ar daugiau svetimų kalbų. Šita istorija tiko kiekvienam to laiko darbininkui, kuris dirbo, anghų kasyklose, plieno liejyklose, skerdyklose ir dar, kur ateiviai sau duoną pelnė. Knygos turinys labai paprastas, bet ir kartu tragiškas. Lietuvis Rutkus atvažiavęs į Ameriką, tą aukso ir laimės šalį, pradeda savo gyvenimą, būdamas jaunas, sveikas, pilnas energijos ir gėrų norų žmogus. Tik čia prasideda jo gyvenimo drama, kančios ir mokykla. Čia įsai pamato visas Amerikos biznio sukičias. Visuomenės santvarka jam nepatinka. Nėra draugiškumo, broliškumo ir laimės — jį žūdo viską užmuša! Doleris — karalius. Jis valdo ir tvarko Ameriką. Darbą gauna tik per pirkimą. Paskui vėl moka už jo išlaikymą. Miega du vienolejoje arba pamainomis, kai vienas dirba, tai kitas miega. Jį prigravo nuosavybių agentas, pasirašęs nuosavybės sutartį, nesupratęs jo turinį. Savo kailių patyrė iš darbo atleidimą, streiką ir pateko į juodą darbininkų sąrašą. Vėliau jį persekiojo šnipai, o subankrutavęs bankas nunešė visas jo santaupas, o kai jo prižiūrėtojas suvedžiojo jo Onutę, kuri po gimdymo mirė, tai įsai primušė savo skriaudiką ir patyrė, kaip teismo įstaigos geruolius sugyvena su darbdaviais. Rutkus buvo sumtas ir įkalėjimą pasodintas. Žodžiu, Amerikos gyvenime nebūvo asmens, įsitaigos ir įtakos, kuri su jauniu žveiviu susidūrus, nebūtų jį prigravęs, išnaudojus ir sužvėrėntis. Taip rašė apie žmonių gyvenimą rašyt. Upton Sinclair, o to laiko žymus žurnalistas Mark Sullivan tvirtino, kad kiekvieno emigranto buvopanašus gyvenimas. Tuometinė Amerikos pramonės gyvenimo teisybė! Visi senieji lietuviai iševiai tai žino ir atsimena arba girdėjo panašius pasakojimus iš žmonių gyvenimo. Sutiku buvo kiekvienam emigrantui svetimoje zemeje be kalbos, todėl savo atsiminimuose B. K. Kraučūnas sako, kad "tik per ketverius metus išmokė, kaip išieiti į gatvę, kad valkai nemėtytu sniego gniūžėmis arba akmenimis. Dabar jau yra kiti laikai. Darbininkų organizacijos pagerino žmonių padėtį, kalbos mokėjimas išlygino daug spragų ir bendras kultūrinis visų pakilimas žymiai prisidėjo prie žmonių kėsinto visą gyvenimą.

Panašiai buvo kovojama ir Pensilvanijoje. Ten seniai veikė slapta arių organizacija, kuri veikė teroristiniu būdu. Jos vadai skaudžiai nukentėjo, buvo išaiškinti ir pakarti, bet rašyt. Conan Doyle parašė knygą, kurią pavadinė "Mirties slėniu". Tai vis senu laikų istorijos, bet įdomios po 100 metų, nes jos parodė, kaip pirmieji lietuviai ir kiti žmonės sunkiai kovojo, dirbo ir mirė, pav. tik keliose apylinkėse: Sheandosh, Pa., 1897 m. buvo palaidota 48 lietuviai, kurių 7 mirę natūralia mirtimi, o 41 buvo užmuštas anglies kasyklose; ML Carmel, Pa., 1897-98 mirė 7 vyrai: 2 natūralia mirtimi, o 5 kasyklose užmušti; Troop, Pa., 1911 m. buvo 76 angliakasiai, jų tarpe 6 lietuviai; Cherry, Ill., 1900 m. buvo 384 angliakasiai ir jų tarpe buvo 23 lietuviai, nekalbant tikimais kasmet sužūto. Sukom, kad lietuviai turėjo virš 15,000 angliakasių priklausančių darbo unijai, o savo atstovus unijoje turėjo p. Staj Geuaj iš Mahanoy City, Pa., žinomą kaip SLA ir kitų lietuviškų organizacijų ir veikėjų.

Tačiau, nežinint visų sunkumų, vargo ir nedarbe, lietuviai plaukė plaukė į Ameriką perėjo šimtuose gale ir šio pirmoje dešimtmecio puseje — iki I pasaulinio karo, tuomet sustojo emigracija, o vėliau buvo pakeisti JAV įstatymai ir nustatytos kvotos kiekvienai valstybei, kiek gali jų pillečių įvažiuoti kasmet į Ameriką. Tuomet lietuviai pasikyrė apie 300 asmenų. Kitą vakant, moko ir reikėjo laukti daug metų, kol toks įstatymas buvo pakeistas.

"Lietuvninkų Vienybė" ka- daisė rašė, kaip sako J. O. Sirvydas, kad jau 1886 m. lapkričio mėnesį, į Ameriką įvažiavo 173 lietuviai, t. y. apie 1,000 lietuvių į metus, bet vėliau jų skaičius vis didėjo. Reikia manyti, kad vidutiniškai išėjo apie porą tūkstančių, bet valdžios statistikos neturime. Jo nuomone galėjo būti, kad per 20 metų lietuvių galėjo atvykti apie 40 tūkstančių, o V. K. Račkauško surinktomis žiniomis, turėjo būti apie 50 tūkstančių. Bet "Vienybė" kalendorius 1924 m. tą skaičių pakelia iki 900 tūkstančių; tuo tarpu kun. J. Žilinskas teigia, kad jau 1899 m. tik įvairioms draugijoms priklausė apie 275 tūkstančius lietuvių. Sunku buvo nustatyti jų skaičių, bet tai nėra taip ir svarbu, bet kad tuo laiku jau buvo daug lietuvių Amerikoje, tai faktas. Jų dauguma pasilikto rytinėse valstybėse ir pačioje Pensilvanijoje. Įdomi ir jau oficialioji Imigracijos Biuro statistika, kuri buvo įvesta nuo 1899 metų iki 1914 m., rodo, kad įvažiavo į Ameriką: vyrų — 170,699, moterų — 81,895, arba viso — 252,594. Daugiausiai lietuvių atvažiavo 1907 m., kai buvo nuslopinta revoliucija prieš carą, kuri stipriausiai pasireiškė Lietuvoje 1905-06 m.

Kita įdomi statistika apie tai, kaip lietuviai pasitrinko gyvenamąją vietą, pagal 1950 m. Cento Biuro duomenis: kurie buvo gimę Lietuvoje 147,765 ir JAV — 249,825 arba iš viso 397,590, t. y. apie 400,000. Bet mes manome, kad žymiai daugiau — apie pusę milijoną, sako jau buvusi apie 1914 metus. Statistika patikėti irgi pilnai negalima. Mūsų spauda skelbiasi, kad lietuviško kraujo žmonių dabar JAV yra apie vieną milijoną. Tai kur jų daugiausiai gyvenama? Pasirodo, kad Čikagoje, New Yorke ir Bostone, o pagal valstybes — Illinois, New York, Massachusetts, Pennsylvania, Connecticut, New Jersey, Seniau-

Sovietų Sąjunga vėl paleido satelitą be astronauto. Satelitas pakeičia tyrimų tikslais.

sios lietuvių kolonijos buvo netoli Atlanto — rytinėse valstybėse. Vėliau, ir čia senieji lietuviai, pradėjo žinias teikti ir geresnių uždarbių po visą Ameriką, todėl dabar nerusime nė vienos valstybės, kurioje gyvenėtų lietuviai. Bet lietuvių pirmosios kolonijos, parapijos, draugijos, spauda ir laikraščiai pasirodė tik iš rytinių valstybių, o ypač Brooklyno ir Pensilvanijos Wyomingo slėnio miestelių ir anglies kasyklų centrų, kur tuomet daugiausiai gyveno, dirbo ir kūrėsi lietuviai, kurių vietoves man bent jau, po šimto metų pirmą kartą teko aplankyti ir savo akimis pamatyti, kaip čia buvo įsikūrusi dirba ir gyvena. Mane stebino, žavėjo ir įaudino, prisiminus ano laiko įvykius, pasakojimus ir pasakius jų darbo ir kovos istorijas. Kiek ten daug būta lietuviškų asmenybių, kurios neturėjo savo mokslinio išsilavinimo, bet pilną praktišką veiklos patyrimą, drąsą ir vilį kovoti ir nugalėti.

Kodėl lietuviai važiavo Ameriką jau dūlimai išsiskirti, manė anksčiau. Dar reikėtų pridėti, kad caro laikų Lietuvoje buvo tamsoka, svetimųjų okupacija, neturėjome savo krašto pramonės, nei prekybos, o dūri buvo, tai tik žydų rankose. Nebuvo išvystyti amatai, žvintimas buvo slopinamas, laisvė labai varžoma, lietuviška spauda uždrausta. Žodžiu, kad žmonės augo ir gyveno be jokios vilios prasiekti, išieiti lengvesnį gyvenimą, patirti daugiau laisvės ir medžiaginės laimės, o visa tai galėjo pasiekti tik žmonių išsivajotoje Amerikoje, kuri buvo labai to-

li — už jų marių ir vandenėlių, kaip toje dainoje sakoma, bet lietuvių pirmieji pionierai, jau prieš gerą šimtmetį patikrino tą legendą, kad Amerika yra doleriais nuklota, tik reikia mokėti juos rasti ir susirinkti. Todėl čia reikėjo anksti ryžtis, stikčiai dirbti, kad vakare tą užkūną galėtum susirinkti, o tie, kurie svajojo, kad juos galima nuo gatvių, kaip lokius kaštonus rudenį, susilaukti, skaudžiai atvažiavę į Ameriką apsiriko. Amerika, pasirodo, yra sunkaus darbo ir vargo šalis, bet geros valios ir sveikatos lietuviams, buvo, yra ir bus geriausias kraštas visame pasaulyje. Tai sunki istorija ir gyvenimo praktika, nes jokioje kitoje valstybėje nėra tokio aukšto pragyvenimo lygio, kaip JAV.

Dabar mums sunku ir įsivaizduoti, ką rašė lietuviškoji spauda Lietuvoje ir Prūsijoje, kai lietuviai pradėjo keliauti į užjūris laimės ieškoti ir geresnio ekonominio gerbūvio kurti. Tik trumpai prisiminkime, kas būtų atsitikę, jei to laiko žmonės būtų niekur užsiviję iš Lietuvos. Juk sakėme, kad tuo laiku mūsų tėvyne neturėjo nieko, kas lietuvių laisvę natūralių prielaidų, kaip apytikriai saktu, o apie 25 tūkstančius žmonių, galėjo pakenčiamai išlaikyti, pavalgydinti ir aprengti. Kas būtų buvę, jei šitie kasmetiniai lietuvių prisauglio tūkstančiai būtų paklausę to laiko raseivų, ir, vietoje emigracijos į Ameriką, būtų skurdę pačioje Lietuvoje arba turėję išsilaimės, o visa tai galėjo pasiekti tik žmonių išsivajotoje Amerikoje, kuri buvo labai to-

liuvių, kurių dabai turime visoje Amerikoje, visokių profesijų, išsilavinimų ir užimančių svarbius valdžios, prekybos, švietimo, kultūros ir kitus gyvenimo sritys.

Skaičiau dr. V. Kudirkos raštus. Jie rašyti pereito šimtmečio paskutinį dešimtmetį. Jisai tulpi savo "Varpe" astriai nagrinėjo kitą lietuvių emigracijos problemą, įrodinėdamas daromą žalą savo kraštui visokeriopu užvilgiu: tautiniu, ekonominiu ir politiniu. Ypač patarė nevaziuoti mūsų merginoms. Vėliau toks garstis ir didelis savo krašto mylėtojas, kaip dr. kun. Jz. Tumas-Vaižgantas, jau 1911 m. rašė spaudoje, kad lietuvių metinis prieauglis išvažiuoja į svetimus kraštus; kad jau iki šiol

POVILAS MILEŠEVIČIUS
sekmadienį, rugpjūčio 23 dieną, tvarkys visus Naujienų rudeninio pikenlio darbo reikalus.

penkta dalis lietuvių išvažiavo ir jų tarpe trys ketvirtosios mūsų jaunimo. Pagaliau 1912 m. buvo išleista knyga pavadinimu "Ten gera, kur mūsų nėra", kurios turinys buvo labai nukreiptas prieš emigraciją į Ameriką, prašant, kad jaunimas neapleistų savo tėvynės ir pasiliktu Lietuvoje

gyventi. Jos turinys, kiek atsimenu, buvo labai panašus į paruoštą "Raistą", kur buvo išskaičiuoti visi pavojai, kurie laukia emigrantų ir parodyti būti ir nebūti pavyzdžiai šio krašto sunkenybių ir kiato darbo bei didelio vargo, kurie stinka lietuvius šiečius Amerikoje. (Bus daugiau)

NAUJIENOMS REIKIA NAUJŲ MAŠINŲ

Iki šio antro NAUJIENOS tapusė pagalba. Per 50 metų jos buvo dienraštis, besiversdamas vien tik iš gamtos prenumerentų, skelbimų, spaudos darbų ir patarnavimų židribais pinigais. Niekad didelių atsargų neturėjome, bet per 50 metų dienraštį spausdinome ir tebespausdiname.

Chlėtume ir toliau taip verstis, bet jaučiame, kad mus užgūla naujieji laikai. Visa pasaulio pramonė turi persitvarkyti, pritaikyti prie naujesnių, geresnių ir kūrė turials atvejais net pigesnių gamybos procesų. Pieno pramonė statosi naujas krosnis, geležinkeliai taisosi naujus lokomotorus, spausdinimo pramonėje taip pat padaryta didelė pažanga. Daugelis didesniųjų dienraščių įsigijo naujas mašinas.

NAUJIENOMS taip pat reikia naujų mašinų. Vieną kitą spaudos darbų mašiną ir mes esame įsigiję, bet didžioji mašina yra ta pati, kurią nusipirkome prieš 50 metų.

Modernios spaustuvės mašinos brangios. Jeigu pirma galėjai nusipirkti mašiną už kelis šimtus ar kelis tūkstančius dolerių, tai šiandien naujoms mašinoms reikia išleisti dešimtis tūkstančių dolerių.

NAUJIENAS įsteigė Amerikon atvažlavę lietuvių, kūrte jautė, kad reikalingas teisingas ir tikslus informacijos šaltinis. Jis rėmė platūs Amerikos lietuvių sluoksnius. Per 50 metų NAUJIENOS turavo Amerikos lietuvių visuomenėi ir kovojo už Lietuvos laisvę. Todėl dabar ir kreipiames į visuomenę.

Minedami 50 metų sukaktį, norime sudaryti reikalingas sumas pinigų, kad galėtume atnaujinti spaustuvės mašinas ir galėtume toliau dienraštį dar kita pusimį metų. Mums reikia naujo preso, reikės mūšingų foto reprodukcijoms ir kitems spaudos darbams. Esame įsteigę NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDĄ ir prašome visų mūsų draugų ir rėmėjų pagalbos. Pildigus prašome stūsti tokiu adresu:

NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDAS, 1789 S. Halsted St., Chicago 8, Illinois
NAUJIENŲ BENDROVE

STANDARD FEDERAL

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4122 MERCER AVE. — CHICAGO, ILLINOIS 60632

Telef.: Virginia 7-1441

REZERVAI — \$8,500,000

TURTAS — \$87,000,000

Už taupymams mokame dividendų kas 3 mėnesiai

PASKOLOS NAMAMS ISIGYTI AR TAISYTI

VALANDOS:	
Pirmad.	9 iki 8 v. v.
Antrad.	9 iki 4 v. v.
Trečiad.	— nedirbame
Ketvirtad.	9 iki 8 v. v.
Penktad.	9 iki 4 v. v.
Šeštad.	9 iki 12 val.

JUSTIN MACKIEWICH, Jr.,
Prezidentas

RUDENINIS NAUJIENU PIKNIKAS

Sekmadienį, 1964 m. rugpjūčio mėn. 23 dieną

BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS • BARAS-VAIGIAI • BUS GERA MUZIKA SOKIAMS
RENGIMO KOMISIJA VISUS MALONIAI KVIEČIA ATSLANKYTI — SU DRAUGAIS PABUVOTI TYRAM ORE

NERIBOTOS ATOSTOGOS MANITOBOJE

Visur lietuviai geri, bet šiaurėj geriausi

Kas lietuvių šiaurėn traukia? Kodėl atostogų sulaukęs ne su rudeniniais paukščiais į pietus, o su pavasariniais į šiaurę lietuvis traukia?

Tiesa, žymi dauguma lietuvių pagal išgales arba į Floridą arba į Kaliforniją skrenda, bet skrenda tik dėlto, kad nežino, kur eiti! Lietuvis traukia į šiaurę visą savo prigimtį, kadangi tik šiaurėje suteikiama įžvalga, daug kuo panašią į paliktą tėvynės gamtą. Ne per toliausiai į šiaurę, taip apie 50-55 paralelę, tarp Winnipeg'o ir Flin Flon'o, dviejų centrinių Kanados provincijų Manitobos egzotiškiausių miestų, kuriuos Amerikos šiaurėje teko geriausiai pažinti ir nesigalėti.

Pirmiausia pabrėžtina, kad Kanadoj, kaip niekur kitur šiaurės Amerikos kontinente, ir vienkiamiai, ir jų pastatai, ir ūkių tvarkymas, ir sėjomaina, ir patys pasėliai (daug miežių, linų, avių, dobilų, alfalfos ir kviečių), ir trobesėliai, ir miesteliai ypatingai primena Lietuvą. Bet to negana. Man tai pinigais neįkainojama įspūdi daro Kanados vakarai! Kai Chicagoje dar liepos mėnesį 8 val. vakaro (Dienos šviesos Taupymo laiką) jau temsta, štai įvažiuojant į Manitobą saulėtai nakvynės rugp. 7 dieną palydėjau 9 val. vakaro, o rimtai temti pradėjo tik po dar gero pusvalandžio, ir tai skaisčiai vakaro žara dar nusitęsė ligi po 10 valandai. O štai rugpjūčio 15 d. atvažiuojant į Flin Floną (paukščių skridimui 400 mylių toliau į šiaurę) saulė leidosi tik 9:30 P. M. ir vakaro žara pasiliko dar iki po vienuoliktai! Vien tas pergyvenimas yra jokiomis Floridomis nepavaduojamas!

Savaitė Winnipege buvo tiek malonumų pilna, kad kita savaitė truktų skaitytuos į vienais įspūdiu užimti! Tad ko trumpiausiai kiti eilės laukia.

Winnipege teko daugiau susitikti ir paviešėti pas Manitobos Lietuvių Klub'o valdybos viršūnes: naująjį pirmininką Tadą Jušką ir sekretorių Kostą Strikaitį. Tai tikrai vykusiai suderinta darbo vyrų pora: vienas senasis, antras naujasis ateivis, abu du kupini planų bei sumanymų Lietuvių Klub'o labai. Sienu vyrai pasiryžę galutinai nuplauti Winnipego Lietuvių Klub'ui uždėtą dėmę, kad jis iki šiol tebėra valdyžios įtrauktas į subversyvių (priešvalstybinių!) organizacijų bei įstaičių sąrašą... Tačiau apie visa tai yra vilties Naujienų skaitytojams išgirsti iš geriau visą šią istoriją pažįstantčio Naujienų bendradarbio p. K. S.

Kadangi K. Strikaitis besas Metropolitinio Winnipeg'o tarnautojas ir turėjo išvykti į tarnybą, o pirmininkas Juška turėjo atostogas. (Jis yra Winnipeg'o General Hospital intendantas, tad su p. Juška ir jo simpatinga žmona Elena išvažiuojame Carberry Hills lietuvių ūkininkų aplankyti. Pirmiausiai, suprantama, sustojome pas Povilą ir Juliją Liaukevičius. Jie ne tik yra stambiausieji lietuviai ūkininkai visoje Manitoboje, bet ir arčiausiai Transkanados plento, jau nebekalbant, kad nepaprastai vaišingi ir moka patiekti! Nestebėtina, kad ir kunigėliai ir pats vyakupėlis nesibrangina čia užsukti. Bepil! Sava geriausiai paruošta mėsa, savas natūralus sviestas, grietinė, sūris, savo darbo agurkėliai, burokėliai, kopūstai, grybai, stirniena, namie kepta juoda ir balta duona...

Liaukevičienė nepasiduoda ir Birutė Giedraitienė - Ligtutaitė, kur su abiem Liaukevičiais vėliau buvome užsukę, ir Veronika Butkevičienė, kurią padarėme labai nelaiminga, nes jos vaikai — trečiū iš eilės nebegalėjome prifimti!

Surašyti šią svetingąjį Lietuvių Kaimelį Carberry kaimuose

reikia mokėti, arba instrukcijas turėti. Pavažiavus nuo Povilų Liaukevičių kokiais 20 mylių Transkanados plentu staiga pasukama laukų keleliu dešinėn ir įvažiuojama į nepaprastą gražumo kalvuotą, miškeliais apaugusį kraštą, kur keliuiki bevingiuojant atsiranda kultivuoti kalvų šlaitai ir slėniai ir iš mišrių krūmų tai vienur, tai kitur atsiskleidžia izoliuotos, individualios, absoliučiai nuo nieko nepriklausančios farmos. Tai tokios farmos, kurios turi turėti ir turi viską savo, nes skolinčios, dalintis, kooperuoti čia gyvenant krūmų ir kalnelių per mylias išskirtiems nėra kada nei kaip. Tos farmos žymia dalimi yra lietuvių senai įsigytos, per eilę metų padidintos, pagerintos ir modernintos farmos. Kaip tokioje priemėlio žemėje lietuviai sugeba tarpti, pavyzdys yra Butkėvičiai, kurių ne tik dideli laukai javais "lūžte lūžta", savos mašinos ir kombainai kieme riogso, bet ir melžiamų karvių iki šimto prisivaryta! Jiems nepasiduoda artimiausieji kaimynai Giedraitčiai. (Beje, ponis Giedraitienė Lietuvoje buvusi gailėtinga sesuo, narsė) ir tolimieji Balčiūnai, ponai Liaukevičiai ir Zemačičiai.

Vieną savo kaimyną Carberry kaimu lietuviai visiems svečiams rekomenduoja pamatyti, o mišrių grupę patys nuvežė parodyti. Tai yra p. Virkūčio "Kalnų rezortas". Žodžiu, Winnipege gyvenęs naujas ateivis sėkmingas fotografas p. Virkūtis prieš kiek laiką Carberry Hills, Žilinsku kaimynystėje, įsigijo farmlę. Šiandien jo vieta darosi plačiai žinoma tuo, kad Virkūtis ant aukštos kalno briuonos pastatė labai originalų (gražų) pastatą ir maudymosi baseiną! Kaip jo baseine vanduo laikosi ir keičiasi, kad atitiktų visos higienos reikalavimus, tai ir yra ta Virkūčio rezorto paslaptis, sutraukianti vis daugiau lankytojų!

Žodžiu, Lietuvių Kaimelyje niekuomet nėra nuobodu. Čia visų metų sezonai turi savo įvairumus, ypatingai grybų, uogų ir stinų sezonai, kuriems ir iš Winnipeg'o, net iš Chicago's, atvažiuoja lauktų ir nelauktų svečių.

Gamta pati savo staigmenomis čia irgi prie įvairumų prisideda. Įvažiuojant į Povilo ir Julijos Liaukevičių kiemą, pažinti nebegalėjome. Iš vakarų pusės gyvenamuosius namus saugojusi senų didelių gluosnių eilė buvo išversta, taip gražiai išlaužta, kad ir samdyti medikriai geriau nepadarytų. Pasirodo, prieš mums atvažiuojant tą naktį 8 valandą staiga iš vakarų atūžusi audra prieš pat Liaukevičių kiemą susuko tornado verpetą, kurs ir perbėgo per kiemą, nuplėsdamas didžiulį tvartų stipraus stogo galą, apversdamas keletą vežimų ir išlauždamas tą medžių apsaugą.

Pasirodo, gamta moterų labiau klauso! Mat, toks už tokį stoji. Gal dėlto amerikiečiai visoms tornadų audroms davė moteriškus vardus! Julia Liaukevičienė jau seniai Povilą prašinėjusi iškiršti tuos "kerėplius" gluosnius ir uosius, nes jie labai užstoja langams šviesą. Povilas visai delse, nenorėdamas būdelti senų ištikimų ūkio sargų. Tad, stėjo audra ir atliko darbą! Tik, ne žmogus ir ne žmogus. Belauždamas tuos gluosnius, toji "vėjo kelnė" neišvengė neperakelusi ir keletą labai reikalingų didžiuliu medžių iš namo šiaurinio šono, bet tai atliko su tokiu apdairumu, kokio ir žmogus panašioje situacijoje nemokėtų sumesti! Perskeltojo didžiulio medžio viena pusė nuvertė namo dešiniu šonu taip, kad neužgavus trobos galo ar stogo. Antroji pusė įgriuvasi į kito, kad ir aplamdyto, bet atsilaukusio medžio glėbį. Jei viena ar kita pusė būtų virtusi į trobos galą,

Paminklas 35-tam JAV prezidentui John F. Kennedy. Šis paminklas pastatytas Atlantiškos JAV Demokratų konvencijos suvažiavusieji delegatai turės progos pamatyti. Jį paminklą ir pagerbti žuvusį prezidentą.

Detroito naujienos

TIK KELI ŽODŽIAI APIE STUDIJŲ SAVAITĘ

Turiu prisipažinti, kad taip laukta studijų savaitė Dainavoje man liko beveik neprieinama. Buvau tenai tik pirmąją, rugpjūčio 9 dieną porą valandų, na, rugpjūčio 14 d., "Antrojo kaimo" proga (apie jį prasiirasiu atskirai). Kai pirmąją dieną gavau pažvelgti į registracijos sąrašus, tai juose buvo 109 asmenys, dalis kurių mažamečiai vaikai, kartu su "studijininkais" pasaroti Dainavon atvažiuo. Vakarui, pasirodo, sąrašas padvigubėjo, tad rimtų paskaitų klausytojų ir diskusijų dalyvių vidurkis galėjo būti apie šimtas ar kiek daugiau žmonių. Sąrašuose mačiau žmones iš Niujorko, Bostono, Baltimorės, Rochesterio, Clevelando, Toronto, Čikagos, na, ir iš Detroito. Be to po vieną kitą iš Vašingtono, nuo iš plačiau žinomų teko susi-

Pacifiko krantų (San Diego) ir net iš Australijos (viena panelė), tikti LE redaktorių, Ateitininkų federacijos vadą dr. Juozą Girnių, dr. Joną Balį, JAV LB vyr. v-bos p-ką Joną Jasaitį, dail. Adomą Varną su poniu, dail. Juozą Pautienį, Kazį Almėną, Juozą Miklovą, Vytautą Kamantą, Leoną Sabaliūną, Saulių Šimoliūną ir eilę kitų. Mačiau prof. J. Brazaitį. Vidury savaitės borai dienų buvęs PLB vyr. v-bos p-kas Juozas Bacūnas.

Beveik visa numatyta programa, su mažais pakeitimais, buvusi atlikta. Ypatingo dėmesio susilaukė dr. Juozas Girniaus ir I. Gražytės paskaitos. Pirmasis kalbėjo apie dvidešimt metų išievojimą, o pastaroji — apie dvidešimties išievojimo metų lietuvių literatūrą. Tik numatytas poezijos vakaras neįvyko, Algimantui Mackui neatvažiuavus.

Naujame stovyklos pastate buvo surengta septynių dailininkų paroda. Dalyvavo: Petras Aleksa, Vida Kristolaitytė, sesuo Mercedes, Stasė Smalinskienė, Zita Sodeikienė, Algirdas Trinkūnas ir Giedrė Zumbakienė. Viso, berods, 20 paveikslų ir 5 skulptūros (Aleksos).

Ne vasarąjančios Detroito publikos, kad ir ne gausiai, atsilankydavo kiekvieną vakarą. Gausiau detroitiečiai dalyvavo savaitgaliais.

Antroji "Antroji kaimo" pamačius

Studijų savaitės proga, rugpjūčio 14 d. Dainavoje pasirodė

"Antrojo kaimo" vaidilos. Ju pažūrėti suėjo, turbūt, visi vasarotojai, na, ir nemažas būrelis detroitiečių, daugiausia jaunimo. Detroitiečiams, taigi ir čia rašančiam, "Antrasis kaimas" jau buvo nebe naujiena, nes matome antrąjį kartą. Tačiau, programa jau visai nauja, nei vieno seno šikio nebekartoję.

Programa susidėjo iš dviejų dalių. Pirmoje buvo parodyti keli ilgesni gabaliukai, kaip Juozapo gundymas, meilės scena, duonos reklamavimas. Jie buvo, atrodo, surežisuoti ir surepetuoti Čikagoje, tad praėjo sklandžiai. Ypatingai pirmasis, apie Juozapo gundymą. Meilės scenoje labai sunku buvo Kaziu Almėnui per trumpą laiką pasigerinti, bet visgi šiaip taip pavyko. Labai gerai buvo atliktas duonos reklamavimas.

Antroje dalyje publika buvo prašoma duoti patarles bei priežodžius ir žadėta pagal juos sukurti po sceninį šiką. Tų priežodžių publika davė gal porą tuzinų, gal ir daugiau. Sunku tikėti, kad "Antrojo kaimo" gudruoliai būtų visiems jiems čia pat ką nors sukūrę? Manau, kad kaikuriuos patarles ir priežodžiai atitiko ar gana artimi buvo jų atsivežtiems sceniniams gabaliukams. Visgi, visą eilę jų atliko (ir kaikuriuos labai gerai): "Nėgirk žmonos bė vakaro", "Tylė kaulė gilią šaknį knisa", "Koks klausimas, toks ir atsakymas", "Nepersokęs per tvorą nesakyk, op!", "Nespiuk į vandenį, nes pats gersi", "Iš didelio debesio mažas lietus". Kai patarles išsėmė, dar publiką prašė duoti knygų pavadinimus. Čia jau aiškiai jautėsi rezisūra, nes buvo pasirinktos tik iš anksto numatytos: dr. J. Girniaus "Tauta ir tautinė ištikimybė", Janavičiaus "Pakeliui į Atenus", "Alturių šešėly", "Dr. Kripštukas pragare", "Upė į rytus — upė į šiaurę", "Pavasario balsai", "Kaukuolė žalsvam čemodane". Iš tų neva ex-promptu atliktų šikų patys geriausi buvo dviejų klirčių pažnekesys apie kunigų ateitį ir "Trakų plies" posmo deklamavimas.

Šį "Antrojo kaimo" pasirodymą vertinant reikia nepamiršti, kad jis buvo atliktas papajoje pirmityviausioje vietoje, salės gale, be jokio pakilimo, tik ant greitųjų sukabinus trejetą marsekų užkulisams. Vaidintojus nuo publikos teskyrė pora pėdų. Jokių prožektorių. Šiką nuo šikico reikėjo atskirti tik šviesų užgesinimu. Kostiumų, nei grimo — irgi neavotojo. Vaidinti buvo labai sunku. Bet, atrodo, būrelis vunderkindų tikrai yra tapę pirmiaisiais moderniais aktoriais ir, reikia pripažinti, blogai vaidinančios ar blogai besijaučiančios tikrai nematėme nei vieno. Vaidino gį sekantys: Kazys Almėnas, Rimas Aninkevičius, Vytaas Demereckis, Genius Procuta, Romas Stakauskas, Regina Stravinskaitė, Benius Urbonas ir Rimas Vėžys. Gaila, kad nepilnai apie kiekvieną pakalbėti

atskirai, nes jų, pagal duotas patarles, tik porą pažįstu.

Dainavoje jų programa teuztruko apie valandą laiko. Manau, kad čia bus buvusi tik dalis to, ką jie turi pastaruosiuose gastrolėms po JAV miestus paruošę. Tikiu, kad Detroitas "Antrojo kaimą" ateinančių sezonų vėl tikrai pasikvies, nes jų dramos, jei kartais ir vulgarios, humoras yra naujas dalykas ir vertas publikos dėmesio.

Socialdemokratų išvažiavimas

Rugpjūčio 9 d. LSS 116 kuopa buvo surengusi išvažiavimą į Stasio Navickio ūkį. Jame dalyvavo netoli šimto senųjų ir naujųjų ateivių, socialdemokratų būriūlių. Daugiausia svečių buvo detroitiečiai, bet, pasirodo, būta vienos ponios iš Floridos, o trijų tautiečių iš Čikagos. Gaila, nei vieno jų pavardžių nesužinojau. Iš mano artimų bičiulių bei pažįstamų atsilankė Zuzana Arlauskaitė-Miksiene, Petras ir Birutė Januška su dviem dukrelėmis iš Windsor, Kanados, detroitiečiai Leonas ir Danutė Petroniai su dviem vaikučiais, Antanas ir Mikalina Bajerciai su sūnum, lietuvių demokratų Detroito sk. pirmininkas Jonas Paškus, SLA 352-ros kp. p-kas Antanas Sukauskas su poniu, inž. Stasys Ješkulis, Jurgis Sidagis ir daug kitų. Tiesa, kažkokios programos tai nebuvo, bet muzika, per mikrofoną, grojo beveik visą laiką. Kadangi diena pasiitakė tiesiog auksine, tai pietūs buvo duodami žaliuojančiame ir žydinčiame kieme. Laimėjimų biuletenus sėkmingai išplatino du puikūs jaunuoliai: Rūta Januškaitė ir Arvydas Bajercius. O mažoji Janušų Birutė ištraukė laiminguosius numerius: St. Kairio knygą "Tau, Lietuva" laimėjo Jurgis Sidagis, o bonkų stipriosios — inž. St. Ješkulis.

Kad šis išvažiavimas gerai pavyko, tai nuopelnai priklauso LSS 116 kp. v-bos p-ku Mikui Balčiūnui, Onai Balčiūnienei, Jurgiui ir Teklei Palioniams, Pranui Bronskiui, Antanui ir Onai Strazdams, Antaninai Kavaliauskienei, Verutei Vaitiekienėi, poniai Stunskienei, na, ir visų labiausiai gražaus ūkio sa-

vininkui Stasiui Navickiui. Kuris ne tik leido išvažiavimą rengti, bet ir pats daug pasidarbavo, kad suvažiavusiems būtų jauku ir patogiu.

Gautas iš išvažiavimo pelnas, kaip ir visada, socialdemokratų bus po truputį išskirstytas visokiems Lietuvos vadavimo, kultūrinams, bei lietuviškos šalpos reikalams.

Kuopos valdyba mane įgaliojo padekoti ir visiems svečiams, kurie savo atsilankymu išvažiavimą padarė vispusiškai sėkmingu. Tad aciu visiems!

Valio mūsų Čekavičiui!

Sekdami Jono Šoliūno reportažus ir kitus spaudos pranešimus apie krepšinio rungtynes, visi gerbiję vienintelio Australijon važiavusiu Detroito sūnum, Pranui Čekavičiui. Pasirodo, mišiškis buvo geriausias iš geriausių.

ALB radio transliacijų metu rugpjūčio 16 d. teisingai Antanas Janušis pastebėjo: Detroito organizacijos turėtų surengti Pranui Čekavičiui puikų priėmimą. Pinau priitariu! Ir daugiau: žinau, kad Detroitas davė mažiausia aukų krepšinių kelionėi nei parenti. Gal tokio P. Čekavičiaus pagerbimo metu būtų detroitiečiams gera proga atiduoti savo skolą... paaukojant krepšinių kelionės išlaidoms padengti. Laukiame kelių ar vienos kurios didesnės org-os iniciatyvos!

Rengiama K. Žoromskio paroda

Rugsėjo 13-20 dienomis, Tarpautinio Instituto patalpose (111 E. Kirby St.) yra rengiama Kazio Žoromskio kūrinių paroda. Ją rengia Mičigano lietuvių gydytojų sąjunga. Tai pirmoji meno paroda ši rudenį, ir, išvis, pirmasis sezon kultūrinis įvykis.

Plačiau apie šią parodą parašysiu už poros savaitių.

Alfonas Nakas

GERBIAMAS NAUJIENŲ PRIETEL. PAAUKODAMAS NAUJIENŲ MAŠ. MŪ FONDUI ATLIKUS DIDELIŲ GARBINGA DARBA. KIEKVIENA DIDELIŲ AR MAŽA AUKA BUS TIK KAMAI ĮVERTINTA

Storm windows & doors of B.F. Goodrich Koroseal® rigid vinyl

won't pit, corrode, peel, crack, chip, tarnish, rot or rust

LO-KOST HOME IMPR. CO.

KOSTAS BUTKUS

LU 5 - 6291

Nylono, stainless steel ar aluminijaus langai, durys, SIETELIAI.

ALUMINIJAUS NAMU PRIESTATAI (PATIO), STOGELIAI, TVOROS, KRAUTUVIŲ SUNKIOS DURYS IR KITI MODERNOS NAMŲ PAGERINIMO REIKMENYS. DIDELIS PAsIRINKIMAS (27 RŪŠIŲ). TVOROS - CHAIN LINK FENCING.

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate

4 1/2%

per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone: HY 4-3020

Universal Investment Share Account

Subscription Rates: in Chicago \$15.00 per year, \$5.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$18 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.

Single Copies: 10 cents per copy, 20 c. on Saturday. Classified Advertising: Chicago and vicinity \$10.00 per month, \$25.00 per 3 months, \$40.00 per 6 months, \$50.00 per year.

NAUJIENŲ ofisai adresuojami: Chicago, 1739 S. Halsted Street, telefonas 1-6100. Lietuvių ofisai adresuojami: Chicago, 1739 S. Halsted Street, telefonas 1-6100.

APŽVALGA

Ignoranto tauškalai (Dar apie Liebknechtą)

"Naujienose" buvo rašyta, kad Pirmojo Pasaulinio karo pradžioje už pinigų paskyrimą (karą) balsavo visi Vokietijos reichstago nariai, neišskyrus socialdemokratų atstovų, kurių skaičius buvo Karlas Liebknechtas. Jisai irgi balsavo už karą kreditus.

balsavo — ar karo pradžioje? N.S. Enckelopedija Joniko el-tuojamam straipsnyje "to mesako. Straipsnyje yra minimi tik "1914" (metai). Bet "Naujienose" juk buvo aiškiai pažymėta, kad Liebknechtas drauge su kitais socialdemokratais balsavo "už pirmuosius karo kreditus", atsėli — karo pradžioje (rugp. 4 d.). Kaip jįsi balsavo vėliau, mes visai nediskutavome.

Kai dėl to "Vilnius" strakal L. Jonikas ėmė šaukti, kad tai "melas", ir plūsti "Naujienų" redaktorių, mes dar kartą pažymėjome Liebknechto balsavimo faktą ir paaiškinome aplinkybes, kuriose tai įvyko. Už karo kreditus Vokietijos parlamentas balsavo, karui prasidėjus (būtent, rugpjūčio 4 diena, 1914 metais).

Enckelopedija skaitant, mat, reikia turėti daugiau žinių, negu jū turi Jonikas. Jisai nežino, kad Liebknechtas vėliau praėdė pinigų paskyrimo (kreditų) karui, ne vien pirmose rugpjūčio dienose, bet ir vėliau.

Už karo kreditus Vokietijos parlamentas balsavo, karui prasidėjus (būtent, rugpjūčio 4 diena, 1914 metais). Savo paaiškinime mes pasirėmėme ne tik pranešimu apie tą balsavimą vokiečių socialdemokratų diensraštyje "Vorwaerts", bet ir ištraukomis iš Lenino biografijos, kurių parėšė žinomas Rusijos bolševizmo istorikas David Shub. Bet Jonikas ir vėl rėkia ir vėl plūsta Grigaitį, kuris, giridi, "jau nebesiremia "Vorwaerstu", bet remiasi "kokiu tai David Shub".

Pradedant karą, kaizerio generalai ir pats kaizeris tikėdė, kad karas vakaruose bus greitai laimėtas — per kelias savaites, daugiausia per du — tris mėnesius (kaip 1870 metais, kada vokiečiai sumušė prancūzus per 6 savaites). Tada, jie manė, beliks tik apsidirbti su Rusija.

Jonikas, matyt, nesupranta ką skaito. Ištraukoje iš Shub'o veikalų kaip tik yra patvirtinama to, ką mes buvome rašę apie "Vorwaerts'o" pranešimą, kaip vokiečių socialdemokratų reichstage balsavo! "Vilnius" rėksnys nesupranta ką skaito ir neišmano ką pats rašo. Jisai rašo: "Dabar grįžkime prie Karlo Liebknechto. Kaip iš tikrųjų jis balsavo Pirmojo Pasaulinio karo išvakarėse?"

Taip manė ir beveik visi vokiečiai, ir tai buvo bene svarbiausia priežastis, kodėl reichstage nepasireikė atviros opozicijos karui. Neduoti pinigų karo vedimui arba balsuoti prieš pinigų davimą būtų reikėję trukdyti greitą karo baigimą.

Vadinasi, pagal Joniko išamnyką, karo kreditai buvo balsuojami, dar karui nepasirėdėjus ir jo nepaskelbus!

Daugiausia tuo smetimū, kad karas neužsitęsė, vokiečių socialdemokratų frakcija, išdiskutavusi klausimą slaptuose posėdiniuose (rugp. 2 ir 3 d.), nutarė remti karo kreditų pasiūlymą ir įpareigojo visus frakcijos narius balsuoti už kreditus. Rugpjūčio 4 diena, jie taip ir balsavo — visi, neišskyrus K. Liebknechto.

Tačiau nuotaukos krašte ir reichstage pasikeitė, kai vokiečių žygis į vakarus nepasisekė, kaizerio armijos kairysis sparnas buvo sumuštas prie upės Marnos ir nūbloktas atgal. Tuo gi tarpu rusų kavalerija gliaui įsibrovė į Rytrustus, (Hindenburgas, pagaliau, rusus sumušė ir vėrt "tautos didviriu").

Tuo būdu, vietėje "blitzkriego", karas išsivystė į kovą ap-

Šiame vaizdiniame moteris apipietauti Tėbes, mągalinami pabūti karščių. Vynas ir makaronai buvo nebūti, bet, poldory padėtas kiek vandeninias.

Senatorius Keating kandidatuos, bet Goldwaterio nerems

Sen. Kenneth B. Keating, republikonas iš New Yorko, nutarė kandidatuoti antrajam terminui, bet jįsi nerems nei Goldwaterio, nei partijos platformos, kuri buvo priimta San Francisco konvencijoje.

Sen. Keating yra liberališkas republikonas ir gana griežtas demokratų administracijos oponentas. Jisai aštriai kritikavo velionies prez. Kennedy politiką Kūboje, sakydamas, kad Chrusčiovas ir Fidel Castro apgaudinėja Washingtoną ir Amerikos visuomenę neteisingais pranešimais apie sovietų kariuomenės sumažinimą Kūboje; o prezidentas, padėties neištyręs, ima tuos pranešimus už gryną pinigą ir tuo būdu padeda komunistams klaidinti šios šalies žmones.

New Yorko senatorius kelis kartus paskelbė gautas iš Pentagono (JAV gynybos centro) skaitlines, kurių tikslumas vėliau buvo įrodytas.

Šita savo kritika sen. Keating įgijo daug populiarumo visame krašte, taip kad jįsi galėjo drąsiai stoti į rinkimų kovą su vilnim laimėti. Bet jam kilo abejonė, kaip republikonų konvencija nominavo kandidatu į JAV prezidentus sen. Goldwaterį, nepaisydama nuosakinių ir liberalinių delegatų protestų. Keating galvojo, ar ne geriau bus jam visai pasitraukti iš politikos ir užsiimti advokaturos praktikavimu.

Bet, matyt, jį prikaltino kandidatuoti kitas New Yorko senatorius, Jacob Javits, ir kiti jo draugai, kurie bijo, kad New Yorką neužkariautų demokratai.

Tačiau prieš Keatingo kandidatūrą jau kyla opozicija republikonų partijoje. New Yorko atstovas Paul A. Fino nori užimti jo vietą ir sako, kad Keatingas, atsisakydamas remti Goldwaterį ir republikonų platformą, tuo patim atsimitė nuo republikonų partijos.

Jis kitos pusės, rengiasi kandidatuoti į JAV senatą ir Goldwaterio rėmėja p-ia Clare Booth Luce, buv. ambasadorė Italijoje. Ji organizuoja New Yorko "Conservative party".

Taigi pilnas sumišimas pas New Yorko republikonus.

VISI LIETUVIAI BIZNERIAI SKELBKITĖS NAUJIEŅOSE

KAZYS BORUTA DIDVYZIŲ DVARAS IR JO GALAS

Pirmoji Jurgio Pdeketurio knygų knyga

32. — Ar tik ne tą bėrį, kuris nusisėrė ir nė vieno skaitiko nepadėjo? — vaitas išpūtė aldis ir pats sau menorojo "tikėti": negi jis su Beaspariu alį geria?

— Ne, — atsakė Beasparis, pamatęs, kad jį turia vaitas. — Šis žinau, kas maršalą apgavo. Jis marš, galia, kaip draugui, padėti jį pagauti.

— Būk toks geras draugas! — vaitas įsitikino, kad apsiliko ir ne melkalo turė padory žmogų. — Padėk man tik jį sugauti. O aš jau skolingas meliška ir gerai atsilyginsiu.

— Kam to reiki? — atsakė Beasparis vaitui. — Tu čia padėk, o aš jį pagausiu ir tuojau atvešiu.

Beasparis kepurę užsidėjo ir išėjo, už alų neužmokėjęs. O vaitas nelaukdamas laukė ir toliau alį maukė.

Bet nesulaukė grįžtant Beaspario. — Su kuo aš čia alį geriau? — pagaliau karėlamnišką paklausė.

— Nagi su Beaspariu, — atsakė Kauspėda nustėbes. — Kad tave kur galas! — nusikėlė vaitas. — Kaip jis mane per akis apgavo? Paklės nuo stalo, norėjo vaitas iš kar-

šiamos išeiti. Bet tarp durų Kauspėda sulaukė: — Metau, kad esi Beaspario geras draugas ir nori mane apgauti. Neišleisiu, kol neužmokėsi už abiejų išgertų alų.

Bet vaitas ir už save neturėjo kuo užmokėti. Tada Kauspėda nutarė jam nuo pečių sernėgę, o priedo nuo galvos kepurę, ir pilną vaitą iš smuklės išstūmė.

Warglas vaitas tą naktį vos neušūto. Bet siaip taip ryto sulaukė, patvory prisiglaudęs, ir toliau posėdas Beasparį gaudė, kol visai sušilo.

KETURIASDEŠIMT TREČIOJI KLAFONE

Kaip Beasparis, bėglamas iš Suvalkų, kunigužį Piktuižį išnėkė gyvą į dangų, o vaitas už ožį su juo atsiskaitė ir gavo alaidų trisdešimt trejus metus.

Pradėjo šalti, o Beaspariui pasidėdė Suvalkuose karšta. Jį ne tik Karakrėslio vaitas Padraika, į taltik visus miteato žioplus pasitelkęs, ant visų kamų gaudė, bet dar atvyko iš Dydivižių dvaro pasituntiniai dėskoti prazuosiu žento.

Beasparis pasijuto kaip gaidys, į degtą patekęs: nei savo melus nuskaityti, nei nusikristi su visom apgavystom, kad jo niekas nepasivyty, kaip jis ir norėjo padaryti.

Bet čia, kaip tyčia, apstojė jį iš visų pusų driskiai ir klausia: — Na, Beaspari, melagijū karaliau, ką dar apgauti ar naujo pamėlusi?

— Mielai, — sutiko Beasparis ir ap-

linkui apsidairė, ar jo mesiveja vaitas, — tik neturiu laiko. Girdėjau, šią naktį Vištydio ežeras išskrido, tik vienos žuvys paliko ir trokšta ant žemės. Tai bėgsiu prisirinkti žuvų krepšį prūsų karaliui pasinaikinti nueisii. Kai iš jo gausiu aukso kalną, tada sugrįšiu ir jums apsakysiu, kas naujo pasauli.

Nustėbė driskiai išsiožio: o galas žino tą Beasparį, gal jis šį kartą nemėluoja, o tikrą teisybę pasakė?

Tai pirma jo nūbėgo pažūrėti tokių dyvų, ar tikrai Vištydio ežeras išskrido ir žuvys trokšta, ant žemės palikusios.

O Beasparis taip pat neatsiliko. Tik tai pasipardęs, spruko į priešingą šalį. Bet pakeliui nugirdo, kad kunigužis Piktuižis, lindęs į ožie kalį ir apsimėgęs velniu, atėmė iš malės vietoje pamazginės puodyne su aksiniais. Beasparis bausiai pasipiktino, iširdo, kad tai padarė ne jis pimas.

Tai nutarė kunigužiui Piktuižiui nedovanoti ir jį gyvą nugabenti į dangų, nes žemėje dviem gudriem melagiams ir apgavikams per ankšta.

Išėjęs iš Suvalkų, prie Sudegėlės upės išskrido eketė ir vėlių prisigaudė pilną krepšį. Paskui naktį atėjo į kunigužio sodą, vėžiamis į žnyplės įspaudė žvakes, užžiebė ir paleido. Vėžiai į šalis išrėpliojo, ir kunigužio sodas sumirgėjo kaip rojus.

O pats Beasparis, pasimėgęs dvikartį mašę ir apsilapęs balta paklode, po kunigužio dangų atsistojo.

— Mielai, dievo tarnai! — prabilo kaip griausmas. — Aš esu dievo, pasijūstas angelas tave gyvą nueisii į dangų už tavo gerus darbus. Pabūdęs kunigužis Piktuižis pasijūstė pro langą ir bausiai išsigando. Jis visai menorojo gyvas kalnaiti į dangų. Bet ką padarysi, jei angelas už lango stovi. — Pildyk dievo žodį! — angelas vėl prabilo. — Nėko nebūjok ir, kaip stovi, pro langą šok. Tik pasimik puodyne su aksiniais, nes teks su šventaisiais iš pinigų žodį, ir tau bus atlygiata dešimteropai. Kunigužis ir susigundė. Pasimė puodyne iš palovio ir šoko vienmasakiais pro langą. Bet puodyne pačiuo iš rankų angelas, o jis pats pateko į malšą. Toliau Beasparis laiko negašo. Pasikišo puodyne po pažėsia, o malšą išlėvė ant pečių, nūstė ir pakabino tarp bažnyčios vartų. O šalia lazdą pastatė ir parašė: "Kas suduos į malšą tris karus, tas gaus alaidų trisdešimt trejus metus." Taip ir paliko. O pats iš Suvalkų patamsiais išvyko su aksiniais puodyne. Anksii iš ryto atėjo susigraudęs vaitas, keldamas Beasparį (buvo likras, kad ne kas kitas, tik tai tas apgavikas jo ožie nudžiovė) ir mardėdamas pasimatė, kad jam geriau sekėjas. Bet atėjo rado tarp vartų malšą kabant, o šalia padėta lazdą ir parašę. Tai apsidžiaugė, kad taip lengvai gaus alaidų lazdą pasivėrė ir iš pelės užimašojęs per malšą šėrė.

Mums visiems turi rūpėti Pabaltijo valstybių likimas

Zinomas ir vertinamas rytaš Europos klausimams tirti leidžiamas "Osteuropa" žurnalas š. m. 7-8 nr. paskelbė gilatų Eric Thomsono straipsnį apie prieš 25 metus pradėtą Pabaltijo val-

stybių okupaciją. Autorius mūrode į 1939 m. rugpjūčio 23 d. Maskvoje, prie Ribbentropo-Molotovo sutarties prijungtą okupaciją. Pabaltijo okupaciją apibūdina šiais žodžiais: "Pabaltijo okupacija — tai, kad Sovietų Sąjunga dėdė pastangų 1940 m. įvykius Pabaltijy pavaižduoti kaip "tautų sukilimą prieš kapitalistinį jungimą". Tuo tarpu 1940 m. rugpjūčio 4 d. Maskvos "Pravda" buvo paskelbusi Lietuvos delegatų į Maskvą atvykusių "Šalimo-saulės" atsivežti — pareiškimą, kad senasis režimas turės muverstas naudonesios armijos dėka. Nurodė, kad sovietų įvykiųtas sutarčių dalykams faktas, Eric Thomson pabrėžė: "Trijų Pabaltijo valstybių likimas turė jo rūpėti mums visiems" ir priminė Edvard Schaperio žodžius: "Jei kenta vienas Europos mays, tai davuge lenčia ir visa Europa. Ne viena tauta negali ir nepirvakti paaijusti darsiva, dėl keltos nors viena pavengta tauta". (E)

Suėmė 4 narkotikų pardavinėtojus

Chicago policija antradienį suėmė keturis narkotikų pardavinėtojus. Policija išsėrėdė Ralph Perez namą, esantį 7338 S. Jeffery, išnaiskavo herojį, no ir kolektiną už 250,000 dol. Suistas New Yorko agentas Wilford Burch, jo sesuo Joan, James Wilkins ir Ralph Perez, Tame pa di am e name rėdė \$25,000 grynais pinigais. Wilkins laikė duris, o kiti name buvusių žmonės bandė išmesti narkotikus į laikaną, bet durys buvo išaužtos ir narkotikai rasti.

Policija atėkė Joan Burch, kuri narkotikus atvežė iš New Yorko. Perez mane nusikaltėliai rengėsi atvežti kolektiną užteks su jais ginčytis.

Dixmoor riaušiniškai jau aprimo

Chicago priemiesio Dixmoor riaušiniškai jau aprimo. Šerifas galėjo atšaukti sustiprintus patrulius iš Dixmoor gatvių. Antradienį į Dixmoor suvažiuo tiklės skaičius juodų organizacijų veikėjų, kurie tikino jaunuolius nekelti triukšmo.

Degtinės pardavinėtojas La Pota jau išėrė visas degtinės atsargas iš apduvėtos krautuvės.

Dabar aiškėja, kad labiau sėdi turkentėjo balti keleviai, kuriems automobiliais reikėjo pravežti Dixmoor gatves. Jieoli valkežai išaukė stilius 60 automobilių. Keli buvo sužeisti akmenimis ar subirusiais mėsinių langų stiklais.

RENOVALI PRIZORIMAS SUNKUS IR STORAS MAMYL SINGLEIMAS. Jis nerėškia nei smakčiai išeiti nei valkuoti. Dabar atkiamis netiktinomis simptomis kainomis: 12x12 \$20.05, 12x12 \$14.05, 12x15 \$18.05. Daugiau kaip 30 spalvų ir pelnių pasirinkimui. Vinių galima lengvai susukti, 90 ir 122 pleišto 70 re. skambantis rydas. VINYL ASBESTOS plytelės (tiles) po 10 c. DAZAI — FLAT — ENAMEL — EXTERIOR \$200 už kvadratą. SPAITIS 2361 S. HALSTED STREET VII 2-6472

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSA, MOSES IR
SERKLES LIGOS
PRITAKO AKIUS
250 W. 43rd STREET
Ofiso valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val.
ir ryte ir vakare 7 iki 9 val. Vak.
užduoty. Kita laiku susitarus.

DR. S. BIZAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 64th STREET
Val: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Tretadien, ir sekmadien, vakaras užduoty.
Reiz: 291 WEST 64th PLACE
Phone: Republic 7-7428

DR. C. K. BOBELIS
INKSTU IR BLAUSIMO YAKU
CHIRURGIJA
419 W. 43rd Street
425 N. ELGIN ST. 2. 23
ELGIN, ILL.
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofiso valandos: kasdien 9-5
Reiz: 388-2285
OFISO VALANDOS:
Vakaras: ketvirtadienį nuo 7-9 val.
antradienį nuo 7-9 val. ir 4-6 val.
ir ketvirtadienį tikrai susitarus.

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akademija ir moterų ligos
4157 KROONER AVENUE
OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 ir nuo 6-10 val. vakaru.
Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Tretadienį pagal susitarimą.

DR. BR. GAIZONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 7-9 val. po pietų
kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p.
Tretadieniais užduoty.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Tret. ir Seštad. užduoty.
Ofiso tel.: POWERSOUTH 7-6000
Reiz. tel.: GARDEN 3-7273

Dr. Aldona A. Juška
AKIU LIGŲ SPECIALISTE
IR PRITAKO AKIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą.
išskyrus tretadienį ir ketvirtadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. A. KAVALIUNAS
VIDAUS IR KRAUJŲ LIGOS
2300 W. 51st STREET
Reiz: Triangle 3-2821
Priešimio valandos: Pirma, Antra, Ketvirtadienį, ir Seštadienį 1-4 val. p. p.
ir 6-8 val. vak.
Kita laiku pagal susitarimą.

DR. A. MACIDNAS
CHIRURGIJA IR
2838 W. 68th STREET
Val: pirma, ir ketvirtadienį, 1-4 popiet.
Antra, ir penktadienį, 5-8 val. vak.
Ofiso tel.: ME 4-1818 arba ME 7-9700
Reiz. tel.: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS YAKU SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priešimio val: nuo 9-11 val. ryte ir
nuo 4-8 val. po pietų. Seštad. nuo
10-12 val. p. p.
Tretadieniais užduoty.

DR. A. MONTVIDAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3610 WEST MADISON STREET
CHICAGO, ILL.
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki
3 p.p. Vakaria: ketvirtadienį ir ketvirtadienį
nuo 6 iki 8 val. vakaru.

DR. P. STRIMAITIS
Bendrų praktika ir Chirurgija
specialistai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 SO. ASHLAND
Savaitės dienos: penktadienį valandos
2-4 ir 6-8 val. vak.
Seštadieniais 2-5 val. vak.
Tretadieniais ir antradieniais užduoty.
Išskyrus vakariai ir ketvirtadienį susitarus.

DR. L. SEBUTIS
INKSTU, PULSAS IR BLAUSIMO
YAKU CHIRURGIJA
Ofiso valandos: kasdien 2454 West
71st St. 71st St. ir Commodore
Avenue, tel. 774-2289, 20 N. Michigan
Ave. Tvirt. tel. ME 4-3764
Valandos pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendrų praktika, spec. MŪSTERŲ LIGOS
Ofiso: 2452 WEST 79th STREET
Tel.: PR 6-723 arba PR 6-5377
Ofiso val: kasdien, antradienį, tretadienį,
ir penktadienį, 9-4 ir 6-8 val. vak.
Seštadieniais 9-1 val. po pietų ir
tikrai laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso val: kasdien, antradienį 4-2123
Reiz. tel.: GARDEN 6-4195
Priešimio valandos pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
Vai susitarimais, tel. telef. GI 8-6186
arba GI 8-3198

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
306 WEST 45th STREET
(Kampana tikrai ir 10-12 val. vakaru)
Priešimio valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p.
Tretadienį ir ketvirtadienį užduoty.

P. SILEIKIS, O. P.
CHIRURGAS
Specialistai: Prizmat. Med. Ser-
ginti. Prizmat. Prizmat. Prizmat.
(Arba susitarus) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
CHIRURGIJOS TECHNIKOS LAB.
2450 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Telef.: Prospect 6-5084

LIETUVIAI AKIU GYDYTOJAI
DR. G. SERNER
LIETUVIŠKŲ AKIU GYDYTOJAS
385 West 71st Street
Tada Yards 7-1229
Priešimio valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p.
Tretadienį ir ketvirtadienį užduoty.

Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4655 So. CALIFORNIA YARDS 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinus,
keičia vėžiūnų ir rėmus.
Valandos: 1 v. p. p. iki 8 val. (tretadienį
užduoty), Seštad. 10 ryto iki 1 p. p.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimais - pilnas aptarnavimas
REINA KAIŠA
SERENA S
2047 W. 57th Pl., Waukegan 4-6668

MOVING
Aptarnavimas perkraustymams
ir įvairių atstatymų.
ANTANAS VILKAS
3415 So. LITUANICA AVENUE
Tel.: Pioneer 6-6882

GRADINSKAS
PIRK PAS
SPECIALISTA
Raidija, TV, Stereo Hi-Fi
J. G. Television Co., 2372 W. 47 St.
Frontier 6-1998
Raidija • Phonogramai • Hi-Fi
Stereo

SOPHIE BARCUS
RADIJO BEIMOS VALANDOS
Viešo programavimas WOPA,
1490 W. N. H.
Lietuvių kalba: ketvirtadienį nuo pirmo
dienio iki penktadienio 10-11
val. ryt. Seštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakaruokės: Pirma, Antra, Ketvirtadienį
7-9 val. vak.
Tel.: Hemlock 4-2413
7159 SO. MARSHWOOD AVE.
CHICAGO 20, ILL.

Naujiųjų administracija turi
daug gražių ir mairangų kny-
gų, kurias galima tik už mažas
dolerius įsigyti. Knyga yra ge-
riausias žmogaus draugas, tad
ir šiemet išleisime daug naujų
knygų ir žurnalų.

SKALINK IR KIDAM PABARA
BENTYMI NAUJAVIMAI

ATVIRINMAS "DIXMOORE". — Eliautas Dixmoore, Ill., pristatė Lietuvos knygų parodą, kurioje dalyvavo daugelis Lietuvos emigrantų. Paroda vyko "Dixmoore" mokykloje, kurioje dalyvavo daugelis Lietuvos emigrantų. Paroda vyko "Dixmoore" mokykloje, kurioje dalyvavo daugelis Lietuvos emigrantų.

LIETUVOS ŪKIS APTARNAUJA SOVIETIJĄ

Lietuvos ūkis, pagal Maskvos planavimus, glaudžius ryšius, siejamas su Sovietų Sąjungos ūkio sistema. Lietuvoje pagaminti pramonės ir maisto gaminiai išvežami į kitas sovietines respublikas ir savo ruožtu į respublikų gaminius atvežami į Lietuvą. Sovietinėje ūkio struktūroje Lietuva sudaro paskirą ekonominį rajoną, be to ji įeina į ekonominį Pabaltijo rajoną. Šiuo metu visoje Sovietų Sąjungoje yra 47 ekonominiai rajonai ir 48 stambių rajonų, apimančių visas sovietines (išskyrus Moldaviją) respublikas.

Kaip atrodo Pabaltijo ir Lietuvos ekonominiai rajonai, kokie jų ryšiai su kitomis sovietinėmis respublikomis, kas Lietuvoje išvežama ir kas atvežama iš vietos gyventojų nepasidai išvežama — tai matyti iš E. Ozarko straipsnio "Komuniste" (Nr. 7).

Pabaltijo ekonominis rajonas laikomas stambiais, nors jo teritorija tenkina 0,3% visos Sovietų Sąjungos teritorijos, o gyvenamųjų skaičius tikrai apie 3% visos Sovietų Sąjungos teritorijos gyventojų. Pabaltijo ekonominiame rajone (jį įeina ir Kaliningrado arba buv. Kestelaučiaus aršios pramonės) yra beveik visos pramonės šakos, išskyrus anglies, naftos pramonę ir spalvotą metalurgiją. Didžiausią lyginamąjį svorį turi maisto ir lengvoji pramonė, mašinių gamyba ir metalų apdirbimas — daugiau kaip trečdalis tadaišios visos pramonės bendrosios produkcijos. Ozarkis pripažįsta, kad Pabaltij dar nesanti išvystyta ekonomijos pramonė — žadama atsigriebti per artimusius šimtmečius metus.

Lietuvos ekonominis rajonas (jį įeina Kaliningrado aršios) pramonės vystymosi atžvilgiu kiek atsilieka nuo Latvijos ir Estijos ekonominių rajonų. "Komuniste" paskelbtais duomenimis, skaituojant vidutiniškai vienam gyventojui, pramonės produkcijos gamyba Lietuvoje sudaro 70% litų Pabaltijo respublikų pramonės produkcijos gamybos. Lietuvos atsilikimas komunistų aiškinamas pasiremiant žinomiaisiais argumentais: nepilietuvos laikotarpis Lietuvoje nebūvę "gyvybiškai svarbių" pramonės šakų, antra — didelių nuostolių pramonė buvo padarę nacių okupantai. (Ir prieš pirmąjį pasaulinį karą Lietuvoje pramonė, palyginti su Latvija ir Estija, buvo stipriai atsilikusi. — E.).

"Komuniste" nustatoma, kad pramonės šakos Lietuvoje piečiamos pirmoje eilėje atstovaujiant ne į vietos gyventojų, bet į visos Sovietų Sąjungos interesus. Žinoma, tenka atsižvelgti į krašto sąlygas, tad ir neteigiama, kad Lietuvoje vystomos pramonės šakos, nereikalaujančios didelio metalo kiekio. Tos šakos, tai pritaikyti gamyba, elektrotechnika, radijo ir televizijos pramonė, elektronika. Aiški, kad Lietuva tenka aptarnauti ypač Sovietų ir tai liudija Ozar-

ferencijose. Tuo būdu vyksta ne tik glaudus bendradarbiavimas, bet ir sistematiniai vykdomas Lietuvos ūkio pajungimas Sovietų Sąjungos interesams. Tokiose sąlygose sunku tikėtis, kad būtų atsivėglinama į paskirų kraštų ir ypač ne taip seniai okupuotų respublikų, pvz. Lietuvos, reikalavimus. (E)

Marquette Park

Ligonijų niekur netrūksta. Štai skaudžiai buvo nukentėjęs V. Konstantinavičius. Geisro metu begelbėdamas motiną jis skaudžiai apdėgė ir buvo nuvežtas į Sv. Kryžiaus ligoninę. Dabar jis jau namie ir yra savo žmonos rūpestingėje priežiūroje (2543 W. 71 St.). Nusiakundė jis, kad ligoninėje neturėjęs gero aptarnavimo.

— Serga Ona Baniencė, kuriai buvo padaryta sunki operacija. Ji jau namie ir sveiksta.

— Aleksas Durgis jau seniai serga. Guli Sv. Kryžiaus ligoninėje. Kiek jis sunkiai serga, tai aiški iš to, jog lankytojai nepilidžiama.

— Buvo susirgęs Darska, tavernos įlkytojas. Serga namie.

Linkiu visiems greit pasveikti. M. Tiskautė

Vėl nepasitenkinimas sovietiniu rašytoju

Iš Maskvos gautomis žiniomis, Sovietijos sostinės literatūros slaugosiuose sukėlė triukšmą nauja rašytojo Aleksandro Solženicino novelė "Bunes". Jos autoriaus "Viena diena įvairio Deniševičiaus gyvenime" pasirodė 1962 m. ir vaidavo gyvenimo Stalino laikų koncentraci-

A. A.
ANTANAS REMENČIUS
Gyv. 1290 S. Commodore St.
Mirė 1964 m. rugpjūčio 19 d., 6:10 val. ryto, sulaukęs 80 metų amžiaus. Gimė Lietuvoje.
Tallo "Hilfde". Buė Antina Dugis, Serenas Senas, ošnus Stanley ir mairi Katherleen, anikai Anthony Jagos, Jo žmona Albina ir šeima, Sally Greaney, jos vyras Patrick ir jų šeima. Remenčis: Ronald Woodford ir Brooks. Du broliai New York'e ir jų šeimos gimim. Mary Mowen ir Pauline Beckas. Jų šeimos ir tiki gimimės, draugai ir pažįstami.
Sv. Mišią atkūo bus priimtos. Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį, 7 val. vak. Leonard koplyčioje, 10821 So. Michigan Avenue.
Seštadienį, rugpjūčio 22 dieną 9:15 val. bus įdėtas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Antano Remenčio gimimės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam pagalbą patarnavimui ir atsivėglimimui.
Nušūdyti tikrai: Dugis, ošnus ir tiki gimimės.
Laidotuvių Direktorius Leonard Bukauskas. Tel. OO 4-2228.

jos stovyklose. Anuomet prieš angyros išleidimą protestavo rašytojų "senoji gvardija", tačiau Chruščiovui įsikūsus knyga buvo išleista. "Bunų" novelėje vėl vaizduojamas tremtinių gyvenimas, įtaigojant mintį, kad stalininių stovyklų dvasia ir toliau pasiliks. Rašytojų savitratė, kurį laiką novelę sulaukęs, netrukus žada ją paskelbti. Pažymėtina, kad Solženicinas pats yra kalėjęs sovietinėje koncentracinėje stovykloje. (E)

JEI NEMOKI ATSILIKTI NIO PASULIO IVEKIŲ SKAITIK "NAUJENAS" - JOS TEIKIA GERIAUSIAS TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

GUŽAUSKŲ
SEVERLY HILLS GELINČIA
GELIS VIBRONS PROGROS
3448 WEST 64th STREET
Telefonai PR 6-488 ir PR 6-888

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Ligūnams arba ligoms vėžiūnų
graudimams gėlis ir vėžiūnų, su-
gijų papūdiams ir vėžiūnoms
Ligūnams gėlis.
NOV. R. PUTRO (PUTRAMENTAS)
3525 So. Marlow Ave. — 388-1229

LOVEIKIS
KVIETKININKAS
2416 West 64th Street
3216 So. Halsted St. Yards 7-9988

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741 — 1742

4930-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: Lafayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS
TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2538 W. 71st STREET
Telef.: Grovehill 6-2846-6

1470 So. 50th AVE., CICERO
Telef.: Townhall 3-2108-8

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYCIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorius
MAZEIKA & EVANS
405 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
Koplyčios: 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1970

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTI
*
TURIME
KOPLYCIAS
VIBRONS MIESTO
DALYSE

GEORGE F. RUDMIN
3310 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-188-1139

PETRAS BIELIUNAS
4848 S. CALIFORNIA AVE. Phone: Lafayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: Olympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 68th STREET
2314 WEST 23rd PLACE
Chicago 26, Ill. Virginia 7-8672

PERKRAUSTAS PERKRAUSTYMAI
IS TOLI IR ARTI
JUZAS NAUJOKAITIS
7072 N. 83rd Chicago 36, Ill. Waukegan 5-9209

Piknike tvarkys trafika

GEORGE JONIKAS

Sekmadienį, rugpjūtio 23 d. Bučo Sode "Naujienu" pikniko trafiką tvarkys George Jonikas, Petras Simonėlis, Al. Kilkus, A. Anderson ir Tony Yuknis.

Prašome automobilistų klausyti trafiko tvarkytojų. Tada ne tikai išvaziuoti, bet ir išvaziuoti bus labai lengva. Įvažiavimas automobiliu į pikniką, kaip paprastai, kainuos vieną dolerį. Būty gera, kad vairuotojas turėtų paruoštą dolerį, nereikėtų laiko gaisinti grąžai.

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Frankus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos
(Standartinės ir Automatinės)
ir motorų remontas. Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel. PR 8-9533

S-T-R-E-T-C-H
YOUR DOLLARS
Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GR 6-4339
GA 4-8654

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEJZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago 32, ILL. Tel. YA 7-5980

GARBAGE DRUMS
WITH COVERS & HANDLES
30 & 50 gal. Free delivery
5757 S. Halsted & 5622 S. Racine
Tel. 224-4362 • 434-2118

SIUNČIAMSI SIUNTINIUS Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS.
DIDELIS PASIRINKIMAS MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.
EXPRESS GIFT PARCEL CO.
3320 S. HALSTED ST.
LA 3-2021
L. KAVALIAUSKIENĖ
Atidaryta darbo dien. 9-6 val.
Pirm. ir ketvirt. 9-9 val. vak.

AUKOKITE NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDUI

4 1/2% current dividend
5% on investment bonus
4 1/2% DIVIDENDĄ MOKAM UZ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS
4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4 1/2% dividendą kas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus išmokam pabalgoj 4 metų.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, TAIP PAT IR MAISTĄ SIUNČIA
licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
3212 S. Halsted St., Chicago 8, ILL. Tel. CA 5-1864
2439 W. 69 St. ir 2608 W. 69 St., Chicago 29, ILL.
Telef. WA 5-2737
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaiduojamų prekių PAPIGINTOMIS KAINOMIS.
Akordonai, siuvimo mašinos, skalimo mašinos, automobiliai, planiniai, motociklai ir Europos ir Sov. Sąjungos sandėly.
Vedėjai E. ir V. ZUKAUSKAI

Geriausia siūsti siuntinius į Lietuvą per
WORLD PARCEL SERVICE
2715 West 71st Street Chicago, Ill., 60629 Tel. 671-1424

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

DIXMOOR JUODIEJI DAR NEAPRIMO

Pietiniame Chicago prie miestyje juodieji vis dar n aprimo. Pirmadienio vakarą jie paleido kelias plytas į pravažiuojančius policininkus. Viena plyta pataikė į policijos viršininko automobilį ir sudaužė langą. Cap. Antanas Yucevičius sako, kad neramumai kelia 15-19 metų jaunikiams. Policija uždraudė jaunuoliams išeiti į gatves po 6 valandos vakaro.

Policijai įsakyta suimti kiekvieną, kuris pasirodys gatvėje arba kurie sudarys būrius ir trukdys policijai patalpuoti Dixmoor gatves.

Dabar aiškėja, kad nukentėjo ne vienas degtinės pardavinėtojas. Įsismaginę juodi jaunuoliai pradėjo mėtyti akmenis į kiekvieną automobilį, kuria pravažiuodavo Sibley bulvaru. Policijai pasiskundę visa eilė keleivių, kurie naudoja platų Sibley kelią važiuoti į darbą arba į miestą.

Juodė Blondella Woods, 22 metų moteris, apskundė teisminių degtinės pardavinėtoją Michael La Pota. Ji tvirtina, kad ne tik pats La Pota, bet ir jo sūnūs jau apkmūšė. Ji buvo patrenkta ant žemės ir prispausta. Pardavėjo sūnus, norėdamas ją laikyti vietoje, ant jos nes atsistojo. Be to, jis buvo sučiupęs ją už plaukų ir pešiojės.

Kad ji buvo įsikūsi į didelį sijono kišenį butelį degtinės, tai nieko savo skunde nesako. La Pota vaikai ir tarnautojai seka kiekvieną pirkėją, kuris priartėja prie degtinės lentynų ir pradeda žiūrėti degtinės butelius. Pasirodo, kad toje krautuvelyje buvo sučiupti ir gėrokai apdaužyti kiti degtinės mėgėjai, bet tada jokio triukšmo nekilė. Juodieji pasipiktino, kad buvo apvaginta į svečius atvažiavusi jauna moteris.

Vakar juodieji bandė padegti La Potos degtinės krautuvelyje. Jiems pavyko ant stogo užmesti kelis degančius skudurus. Atvykę gaisrininkai liepsnas užgesino. Visos Dixmoor degtinės pardavinėjimo krautuvelyje uždarytos. La Pota degtinės pardavinėjimo leidimas atšauktas. Visi jo krautuvelyje langai išdaužyti. Didesnių juodų

A. TVERAS
LAIKRODZIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: R Epublic 7-1941

organizacijų vadai vaikščioja į namus ir pataria jaunuoliams nekelti triukšmo ir neardyti tvarkos.

Dar vienas dangoraižis Chicagoje

Pirmadienį paškelbta, kad netrukus Chicagoje bus statomas dar vienas 25 aukštų dangoraižis. Naują namą statys Connecticut Mutual Life Insurance bendrovė. Namas bus statomas Dearborn ir Washington gatvių kamp.

Namui vieta ši apdraudosa bendrovė nusipirko 1954 metais. Už sklypą tada ji sumokėjo pusantro milijonų dolerių, o dabartinė to sklypo vertė jau yra pustrėčio milijono. Naujam namui statyti bendrovė yra pasiruošusi išleisti dešimtis milijonų dolerių. Namas bus plieno, stiklo ir juodo šlifuoto granito. Baigiamame name bus 297,000 pėdų erdvės. Apdraudosa bendrovė planuoja daugelį kambarių išnuomoti.

HOFFA TURĖS BŪTI KALĖJIME 13 METŲ

Teisėjas Richard B. Austin užvakar paskyrė James Hoffai penkių metų bausmę už keturius nusikaltimus. Iš viso jis nubaustas kalėti 20 metų, bet teisėjas patvarkė, kad vienos bausmės laikas sutaptų su kitomis bausmėmis. Už šį nusikaltimą Hoffai teks sėdėti kalėjime tik 13 metų ir sumokėti \$10,000 baudą.

Be teisėjas Austin patvarkė, kad šios bausmės laikas prasidėtų tik tada, kai jis atliks Chattanooga, Tenn., teismo jam paskirtą 8 metų bausmę. Jis nubaustas 8 metais kalėjimo už tai, kad stengėsi paveikti priesiekusiųjų teismo teisėjus.

Soferių unijos prezidentas Hoffa nuteistas už tai, kad jis iš soferių pensijų fondo savo reikalams buvo ištraukęs \$1,700,000. Paspelnymo tikslams Hoffa pradėjo didelę statybą Floridoje, bet jam nesisekė, pridarė nuostolių. Susitaręs su kitais pensijų fondo nariais, jis paėmė iš fondo didelės sumas pinigų. Už šių pinigų eikvojimą jis ir nubaustas.

Penkiems metams nuteistas soferių fondo narys Benjamin Dranow. Jis jau dabar tebesėdinti kalėjime už valstybės mokesčių nemokėjimą ir apgavystę. Calvin Kovens nubaustas 3 metams kalėti ir \$5,000 bauda. Portorikietis Zachary A. Strate gavo 3 metus ir \$5,000 baudą. New Yorko auditorius S. George Burris gavo 18 mėnesių ir \$5,000 baudą. Miami biznesieris Abe L. Weinblatt gavo vienos valandos kalėjimą ir \$5,000 baudą.

Kai Hoffos advokatai prašė teisėją paskirti bausmę pradėti tuo pačiu metu, kai bus pradėta atlikinėti Chattanooga goj paskirta bausmė, tai teisėjas Austin atsakė: "Kalėjimo durų skambėjys labai sveikai paveikia ne tikai nuteistuosius, bet ir kitus, kurie gali padaryti panašius nusikaltimus."

Namų savininkai įteikė peticiją
Pirmadienį Illinois namų savininkai įteikė valstybės sekretoriui prašymą, kad lapkričio 3 dienos rinkimų metu būtų pravaistas referendumas dėl "open occupancy".
Pagal 1962 metais padarytą NAUJIESE GALI RAŠYTI KIEKVIENAS IR APIE VISKĄ

balsuotojų registraciją, reikėjo surinkti bent 517,000 balsuotojų parašų. Tuo tarpu Illinois namų savininkai surinko 545,616 parašų. Parašų skaičius žymiai didesnis, negu reikalingas, nes advokatai gali prisikabinti ir atnešti kelis parašus.

Illinois įstatymai leidžia praveisti referendumą bet kuriuo klausimu, jeigu to reikalauja bent 10 % balsuotojų. Praeitais metais Springfielde trūko tikslai dviejų balsų "open occupancy" įstatymui praveisti. Jeigu referendumas atneštų "open occupancy", tai įstatymai leidžiamas būtų labai sunku toki įstatymą praveisti.

Percy nepritaria savininkų referendumui

SPRINGFIELD, Ill. — Respublikonų kandidatas į Illinois gubernatorių Charles H. Percy pareiškė, kad jis nepasirašė namų savininkų įteikto referendumo ir nebetiki, kad tas referendumas atneštų kokios naudos.

Percy tvirtina, kad referendumas yra tapęs tuščiu simboliu, kuris nieko negali padaryti. Percy mano, kad ekonominiai klausimai yra daug svarbesni, negu referendumas ir labai plačiai linksniuotas "open occupancy" įstatymas.

Jis kalbėjęs su atsakominais žmonėmis, kur tas įstatymas priimtas. Įstatymas neatneša jokios protekcijos, kurios laukia vieni ir kurios bijo kiti. Manya, kad respublikonai pasisakys prieš "open occupancy" įstatymą, bet šis Percy pareiškimas išskleidė tokias viltis.

TRUMP AI

— *Stefanija Kezes mirė praėitą šeštadienį. Paskutinius 12 metų ji mažai tegalėjo judėti. Ji buvo paraližuota, galėjo naudoti tikai kėdę ant ratukų. Josios vyras Motiejus Kezes buvo Peoples Furniture bendrovės direktorius ir dalininkas. Daniel Kezes, čia paminėty Kezų sūnus, ir jo žmona Felicija iš Phoenix, Arizona, būnų atvykę į laldotuves. Kitas jų sūnus, Alex, su šeima gyvena Chicagoje.*

— *Chicagoje turime Gradinsko krautuvelyje, kuri specializuojasi radijo ir televizijos srityje. Dėl to ji duoda geresnį patarnavimą. Čia yra daug prekių, yra iš ko pasirinkti.*

OLIMPIJŲ
Šiame olimpiniai patalpo ženklai uždega boveik visą vakarą. Vėžoje — olimpinis plakatų, apdėtoje — šventoji olimpinė ugnis.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių
WAITRESS WANTED
FOR NEW BUSINESS
Use of Car
SA 1-7883

SEWING MACHINE OPERATORS
Experienced on Lite and Heavy Canvas
BEARSE MFG. CO.
3815 W. Cortland

REIKALINGOS SIUVAMŲ MAŠINŲ OPERATORĖS
Turinčios patyrimo prie baldų apmušalų siuvimo, darbas didelėje moderniškoj dirbtuvėje, pastovus darbas, geras atlyginimas, kompanijos priedai. Turi mokėti angliskai.
Teirautis asmeniškai
SEALATRON CORP.
2265 W. St. Paul Ave.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos
PARDUODAMAS GERAS LIETUVISKAS RESTORANAS
Nebrangiai. Yra ir butas.
Savininkas VI 7-8179.

PARDUODAMA pirmos rūšies kirpykla su visais įrengimais ir įrankiais. Trys kėdės. 4652 So. Western Ave. Yards 7-8527.

FARMS FOR SALE
Oklai Pardavimui
PARDUODAMA BIRMA KARTŲ, VERTINGA FARMA, puiki žemė, geri trobesiai, įkainota greitai pardavimui, spalio 1 dieną galima jau kraustyti. \$10,000 įmokėti. Mes turime daug farmų, kaiku-ras galima nupirkti su \$5,000 įmokejimu.
KENDALL LITTLE REAL ESTATE
BYRON, MINN.
Tel. 775-6611

FARMA
380 AKRŲ AUKŠTUMŲ FARMA, 140 akrų dirbamą žemės, tinkama pieno produkcijai ar galvijų auginimui, 1-7 ir 1-4 kamb. namai, gerai tvartai ir kiti pastatai, su ar be darbininkų. Įkainota pardavimui.
Valdo Woman — savininkas, DE SOTO, WISCONSIN

RENTING IN GENERAL
Nuomos
IŠNUOMOJAMAS 4 KAMB. BUTAS antrame aukšte iš kiemo. \$40 per mėnesį. 3630 So. Union Ave. Teirautis pirmame aukšte iš kiemo 6:00-8:30 vak.

Šioj krautuvelyje gaunami specialisto pasiūkinimai ir patarnavimai. Gradinsko krautuvelyje yra Brighton Parke, 2512 W. 47th Str. Krautuvelyje skelbimas *Naujieno*se yra kasdien jau vienuoliktį metai.
Pr.

— *Rytoj pradėsime spausti liepos mėnesį Lietuvoje buvusio Chicago lietuvių įspūdžius. Patariame kiekvienam pasiskaityti, ką jis Lietuvoje matė ir ką girdėjo.*

— *Ponai Tarvydai, kurie gyvena Frankforte (Ill.) ir ten turi didelį motelį, buvo atvykę į Chicago. Beje, tą motelį jie laiko kartu su dukra ir žentu. Kadangi p. Tarvydo sveikata yra pašlijusi ir jam sunku toki didelį biznį prižiūrėti, tai motelį norėtų parduoti. Ponai Tarvydai aplankė mus, atnaujino Naujienas ir paskyrė penkis dolerius Mašinių Fondui. Sako, lietuvių spaudą reikia palaikyti. Naujienos mus kasdien aplanko, pranešamos visokių žinių.* M. Tiskėvičius

NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 West 56th Street
Prospect 8-5454

GAGE PARKE
originalas 4 butų mūrinis, did. kambariai, mod. vonios, mūrinis garažas, \$5,000 metinių pajamų. \$41,000.
A. NORKUS REAL ESTATE
2405 West 51st St. WA 5-5030

Naujienu Pikniko darbininkai
Sekmadienį, rugpjūtio 23 dieną, Naujienų piknike dirbs šie darbininkai:
1. Povilas Milasevičius,
2. Sofija Milasevičienė,
3. Al Dargužis,
4. Vincas Mankus,
5. Emma Petraitienė,
6. Ona Trakinienė,
7. Barbara Bajorinas,
8. A. Ketvirtis,
9. C. Pamataitis,
10. Jozefine Gulbinienė,
11. John Nalis,
12. Joe Pakudaitis,
13. Adela Burbienė.

Visus pikniko darbininkus prašome laiku atvykti į darbo vietas.
Piknikui Ruošti Komitetas

REAL ESTATE
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
Paskolos, perkant namus, daromos ilgimems terminams ir žemais nuomūmiais mėnesiniais išmokėjimais.
Dėl visų informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PALIKIMAS — FIGŪS. 2 butų medinis. 45 pėdų lotas. Naujas gazo šildymas. 64 — Pulaski. \$17,000.
7 METŲ, 5 1/2 kamb. mūras, 2 auto garažas, aliuminum langai, karpetai, virimo krosnis, arti mūrų. \$20,000.
CHICAGOJ, mieliam Brighton Parke, švarus 12 apt. mūras, platus lotas, naujas gazo šild., virš \$12,000 nuomos, kaina — 6 kartus nuoma.
IR DAR BRIGHTON PARKE biznio mūras, erdvus butas, modernus frontas, 47th ir California. Kaina žemiau \$14,000.
2 BUTŲ MEDINIS, 6 ir 4 kamb., 2 auto garažas, namas kaip sekielyčia. \$21,000.

Prašome pas mus teirautis dėl visokių namų ir nejudamo turto.
K. VALDIS REAL ESTATE
RE 7-7200 — 2458 W. 69th St. — RE 7-8534
6 KAMB. 1 1/2 vonios, įrengtu rūsiu mūrinis. Arti Marquette Parke. 13 metų. 39 pėdų sklypas, garažas ir visokie patogumai. Požeminė laistymo sistema, centraliniai vėdinimai bei daug kitų priedų. Apie \$30,000.
5 KAMB. mūrinis, arti Nabisco, naujas šildymas gazo, garažas. \$17,900.
2 AUKŠTŲ MŪRINIS, 7 metų senumo, po 3 mieg., atskiros gazo šild. sist., alum. antrieli langai, į pietus nuo 89th ir Crawford. Tik \$35,900.
TRI-LEVEL su 3 mieg., gazu šild., garažas, arti 65th ir Cicero Avenue. \$17,500.
3 BUTŲ MŪRINIS, 6-6-3 kamb. mūr., pajamų \$296, gazo ir karšto vand. šild., vandens apšėmimo kontrolė, garažas. Arti 71st ir Maplewood Ave. Tik \$30,900.
BUTŲ NUOMAVIMAI
DRAUDIMO AGENTŲRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ
BELL — REALTY
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

CICERO — PARK HOLME
3 BUTŲ MŪRINIS, 2 auto garažas, 2 atskiro šildymo gazo sistemos. Bargenas už \$23,500.
NAUJAS MŪRINIS
2 BUTAI PO 3 miegamuosius, spalvotos vonios, plytelėmis išklotas rūsas. Karšto vandens gazo šilima.
2 METŲ MŪRINIS
CICERO. 3 miegamieji. Karšto vandens gazo šilima. Apsauga nuo potvynio. Pilnas rūsas. 2 auto garažas. Tik \$19,500.
TAVERNA IR NAMAS
CICERO. 3 butų mūrinis ir naujai modernizuota taverna. Tik \$6,000 įmokėti.
MODERNIZUOTAS MEDINIS
CICERO. Vienos šeimos 6 kamb. 3 mieg. Pilnas rūsas ir pastogė. 2 auto garažas. Tik \$14,500.
ŠATAS REALTY
4936 WEST 15th STREET
Office: OL 6-2233
CICERO 50, ILLINOIS
Residence OL 2-8907

DIDZIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNIO PASTARNAVIMAS
APDRAUDA • NOTARIJATAS
LEONAS REAL ESTATE
2735 West 71st Street
WALbrook 5-6015

MEDINIS 2x4, rūsas, garažas, Brighton Parke. \$13,900.
MŪRINIS, 2x4 ir 2 kamb. rūsy, Brighton Parke, netoli naujos bažnyčios, švarus.
MEDINIS BUNG. 5 kamb., su valg. centr. šild. Marquette Parke. \$25,000.
MŪRINIS 2x8, puikus, \$23,500. Brighton Parke.
MŪRINIS, 9 butai, tvirtas, geros pajamos.

ŠIMAITIS REALTY
2737 W. 43rd STREET
Tel. CL 4-2390

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairius dydžio namus visur. Partipinime paskolas, visokerpioj apdraudą, velkis notarizacija.
NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 West 56th Street
Prospect 8-5454

2 BUTŲ MŪRINIS — 5 ir 6 kamb.
Alyvos ir karšto vand. šild., pilnas rūsas, parduoda savininkas.
2348 W. HURON

6000 So. ROCKWELL. Naujas 5 1/2 kambario mūrinis, šiuolo medis, sausas rūsas.
F. PETRAUSKAS CONSTR. CO.
Tel. PR 8-3782

NAUJENAS
Lietuviai taip pat ir parduoda ir praga sušis tikai per NAUJENAS

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas
DAŽYMAS IR DEKORAVIMAS
iš lauko ir vidaus, sienų popieravimas, sienų dekoravimas paveikslais (mural) ir interior decorating).
Skambinti
A. VAITEKONAS
Tel. 839-5299

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų.
STOGŲ DENGIMAS IR RINOS
MES TAIŠOM, DAŽOM RINAS, nuotekmoneius vamzdžius ir ištepam smails viđų ligentam naudojimui; naujos rinos (išmosos) ir nerūdijančio metalo; turio nerūdijia degti. Plokių ir likėty stogų taisyimas, perdėlymas, smalinimas ar naujai uždengimas. Kaminiai ir "smokestack" pertaisomi ir uztaisomi — "tuckpointed". Mes atliekam lauko dalyms, mūro uztaisyimo — "tuckpointing" ir cemento darbus.
FILAI APSIŠAUGĖ. Darbas garantuotas. Nemokamas įkainavimas.
Atidara visą laiką.
Skambinkit
LA 1-6047 arba RO 2-8778
Dirbame žiemos metu.

HEATING CONTRACTORS
Įstatome šilto oro pašėmimo pečius, vandens boilerius ir oro vėsinčius. Vieninteliai iš lietuvių turime miest: leidimą dirbti naujuose namuose.
CICERO HEATING AND SHEET METAL CO.
2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, ILL.
Ofiso tel. 277-1443
JUOZAS SEMAITIS OL 6-6413
ir
VICTOR SKADE ST 8-8272

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšėmimo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, apšėmimas ir garantuotas. Apatikviamai nemokamai.
Turis leidimus dirbti mieste ir priemiestiuose.
Domas Zukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., Chicago 8, ILL.
Tel.: VI 7-3447

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS